

LIBRARY
25 DEC 1954

No. 49—VOL.—LII

FRIDAY,
24TH DECEMBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

*

"Among the greatest men on the public stage of the world are two Asiatics—Gandhi and Chaing-Kai-Shek, each moving immense masses of men along noble lines to a destiny which in essence is one with the high Christian ideal which the West has received but no longer seriously practices.

—Field Marshall Smuts, 1939.

When a Government becomes lawless in an organised manner, civil disobedience becomes a sacred duty and is the only remedy open specially to those who had no hand in the making of the Government or its laws.

—Mahatma Gandhi.

*

Towards The Police State Attacks On Our Liberties

By JULIUS LEWIN

WHAT legal right had you to enter the meeting?" the judge asked a senior police officer in a recent case in Johannesburg.

"I am a police officer," was the reply.

"But this is not a police state," commented the judge.

The incident illustrates the fact that many policemen believe themselves to be above the law. The idea is strange to them that the police have in fact no greater rights than Parliament has given them by law. Nor do policemen and detectives constantly remember that they are, like anyone else, answerable for their conduct in a court of law.

What has encouraged mistaken ideas on the subject is the great growth in recent years of the powers entrusted by statute law to the police and exercised in practice by the "special branch," as the political police are called. The police force has, indeed, now become one of the major factors in the political life of this country. Its activities are all the more sinister because so few people are aware of the range covered and the effect produced by these activities in relation to public affairs and to the exercise of traditional civil liberties.

To understand how this disturbing situation has come about, it is necessary to trace the growth of the enormous legal power to-day wielded by the police. The story goes back forty years. Early in 1914 Parliament passed the first Riotous Assemblies Act. Its major purpose was to enable magistrates to ban a meeting at the request of the police if the latter had reason to fear that the meeting might lead to a disturbance of the peace. This official attitude was itself product of the serious industrial strikes by white trade unions that took place on the Rand in 1913 and 1914. The first important curtailment of civil liberty was therefore aimed at the organised white labour movement; it had no significance in race relations between white and black.

The first sign of the shape of things to come in the inter-racial field appeared in the Native Administration Act of 1927. Section 29 of the Act made it a crime to say or do anything "with intent to promote feelings of hostility between white and black." This new offence was designed to curb public discussion of African grievances. A mere recital of the legal disabilities of Africans, even if expressed in calm terms, might conceivably cause ill-feeling between the two races. What exactly the section meant was tested in the Supreme Court in Grahamstown in 1929 when Sydney Bunting (father of Brian Bunting, recently an M.P.) was charged under this law: Bunting had stood in the general election as a Communist candidate in the Transkei. He had no doubt addressed himself mainly to African voters. At the end of the election campaign (which he lost), he found himself accused by the police of having caused hostility between black and white. He was, however, able to prove that, on the contrary, believing as he did in the universal brotherhood of man, he had preached inter-racial goodwill. If his words had had the effect of causing black to hate white, it had certainly not been his intention to produce that

(Continued on page 589)

The
New India Assurance
 Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954
BAI JERBAI RUSTOMJEE
TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING
FACTORY

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving December 29. Sailing January 4,
 for Bombay via Karachi and Porebunder

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6

Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 24TH DECEMBER, 1954

Xmas And The New Year

 ONCE again we are in the midst of the annual Festive season of Xmas and the New Year. When we look back to the past it does not make us very happy. There have been natural calamities practically throughout the world. We have heard of flood disasters, fire disasters, air crashes, strikes and what not. And when one comes to think of it is it not after all the result of man's inhumanity to man. If we creatures of God cannot behave ourselves and abide by God's Commandments we have no reason to com-

Publisher's Notice

Owing to Xmas holidays there will be no issue of 'Indian Opinion' on December 31. The next issue will appear on January 7, 1955.

plain if He punishes us in His own way. All the calamities that befall us should awaken us to our senses. But we have not awakened as yet and there seems to be much suffering still in store for us. We are grieved that the present Government is causing us enormous amount of pain and imposing upon us humiliations after humiliations. Have we for one moment paused to think whether we ourselves are at fault? If we did we think we would certainly have realised that the Government is not entirely to blame for all our sufferings but that we ourselves must bear a large share of the blame. The

reason is that we are lacking faith in the Supreme being that guides the destiny of all living beings and instead of fearing Him we have taken to fearing man and man made laws. No power on earth can make us submit to laws which we consider repugnant, unjust and humiliating. If we have the courage to refuse to submit to them in preference to the higher laws of God He will certainly come to our rescue. But He is a severe task master and puts His devotees to the severest task. If we are found wanting it is no fault of His. We must blame ourselves for it and mend our own ways.

This Festive Season should not be utilised as an occasion for joy making but as one in which we should do a little introspection and prayer to guide us along the right path. That is according to our understanding the true significance of this great occasion and we pray that God may in His great mercy forgive all our shortcomings and bestow on us His blessings so that we may be able to overcome all the obstacles in our way in following the path of righteousness and that He may give proper guidance to those who have in their ignorance gone astray and are causing mankind to suffer. With this sincere prayer we wish our readers one and all a very joyful Xmas and every happiness and prosperity in the New Year to follow.

LIBERAL PERSPECTIVE

THE CANON COLLINS CONTROVERSY—III

By C. W. M'GELL

COLLINS has been accused of having "a mind which is so closed, locked and bolted that no amount of journeying abroad can even open it ajar." To the extent that he adhered to his belief, founded in the Gospel, that discrimination on grounds of race alone is morally wrong, the charge is justified. He saw South Africa "in the climate of a world opinion pledged to racial equality concerning status and opportunities." He has been much criticised for advocating immediate and unqualified equality in all spheres. Actually, for those who take the trouble to read what he said, he was quite explicit about the impracticability of reaching the goal "by a stroke of the pen." What he hoped to see was an approach to responsible African and other non-European leaders, themselves being treated on a basis of social equality, in order that White and non-White might work out together a common policy of gradualness towards the agreed goal of a society free from racial discrimination. Alternatively and inevitably, non-Whites will turn to pure Black nationalism, possibly in alliance with dogmatic Marxism since the South African class and racial divisions so nearly coincide.

This "aggressively liberal" policy, though it sets an objective few White South Africans will yet concede and implies a pace they will find difficult to maintain, does not, as has been so frequently and vehemently alleged, altogether ignore the important, though changeable, differences in cultural levels. The British-descended correspondent who was acclaimed by the Afrikaans press for arguing that this problem of an advanced minority (not all, in fact, so very advanced) trying to live among a much larger majority only just emerging from barbarism could not be solved "by a few sanctimonious utterances about 'all men being equal in the sight of God,'" might ponder the words of a psychiatrist long resident in Kenya. Dr. J. C. Carothers wrote: "If the general White population of this colony cannot practise Christian principles in their dealings with their fellow men, both White and Black, the missionaries might as well pack up their bags and go." And 'The Economist' added that conduct of this high standard is the price men must pay for living agreeably and profitably in a multi-racial

society—that price of terrorism or some other form of active or passive non-co-operation on the part of a hostile and frustrated majority of non-Whites. The political implication of this attitude is the gradual extension of rights to non-Whites. Of course, this involves the risk that White legislators will be swamped by Black ones and that the latter will use their numerical strength for the same sort of uni-racial ends as the Whites today use their physical power and electoral privileges. The alternative, however, is certain disaster. And the longer the risk is delayed, the greater it becomes and the unlikely the success of the liberal solution.

The Late Mr. Vyas's Residence To Be Preserved As A Memorial

DURING the tribute paid to the late Mr. P. J. Vyas several speakers had made suggestions that because of the historic significance of the residence of Mr. Vyas every effort should be made to acquire ownership of the premises and preserved as a monument to Mahatma Gandhi. It would be an admirable thing if that could be done and we have no doubt it would be much appreciated by all those who have occasion to visit Pretoria from within and without the Union. We commend the proposal to our public organisations and public spirited people of our community.

What possibly offended Canon Collins most—and what certainly offended his White audience's conventions when he told them so—was the doctrine of human segregation, which reduced contact between the races to a minimum, so cutting each off from a knowledge of their inter-dependence, mutual problems and various aspirations. To Collins, as to all Christians, contact is one of the essentials of all human relationships. "Without love the people perish." Who can love what they do not know and never meet? In the improbable event of closer contact leading to "a coffee-coloured race," who should care if it was by mutual consent, the free decision of free people? The forces of physical and cultural dissimilarity discourage mixed marriages. But Christians cannot approve their legal

prohibition. In making this point, Canon Collins, like the Anglican Roman Catholic bishops before him, touched the very essence of White racial emotionalism. For to question the evil of miscegenation rocks the foundations of the dogma of White superiority and Black inferiority.

Finally, he put himself beyond the pale of conventional White society by identifying himself, whole-heartedly with the African National Congress and the South African Indian Congress as the representative institutions of politically articulate non-Whites in the struggle for equal status. It is an article of faith among Whites that these bodies are dangerously radical and actively subversive. Large numbers of their leaders have been banned and proscribed as "Communists." The Congresses are not perfect—Collins never pretended that they were and he openly criticised a suspicion of the racialist contagion which he found among some of their adherents. But they do stand for liberal goals and liberal policies.⁷ They ask for all races the rights which Whites have long claimed for themselves exclusively. Their demand is not yet "Africa for the Africans," though that could come if more reasonable requests are inexorably refused. Not only did Collins pledge himself to their cause; he rightly praised their patience, good humour, courage and courtesy and their dedication to non-violence. It was contended against him that, in fact, the Congresses were responsible for the riots in October and November 1952. But there is just no evidence for this and much against it. The Government refused a judicial commission of inquiry and, wherever riots occurred, later reports cast doubt on the part played by the police and administrative clumsiness. Certainly there was tension as a result of the notably pacific and orderly Defiance Campaign—or, more properly, because of the conditions which had led to passive resistance—and things were done on both sides during and after the riots of which neither White nor Black should be proud. But such violence will recur, as Collins noted, if the only answer to the growing resentment of the non-Europeans is more severely repressive legislation, more truculent and aggressive police patrolling, more bans and proscriptions.⁸ There is too much being said and done today which seems to justify Collins' allegation that South Africa is a police state. The best that can be said for this sort of barren self-preservation by the Whites is the private ad-

mission of a prominent Nationalist: "All we can hope to do is stave them off, stave them off for as long as possible." *Après nous le déluge, with a vengeance!*

And so, counselling love and non violence, Collins expressed his complete assurance that the Africans must win their freedom "for neither a fool nor a bully can for ever defeat wisdom and patient determination," backed by the goodwill of the rest of the world. This confidence in the non White cause is the obverse of the White man's fear that time and numbers must conspire to annihilate him. The possibility of the European minority having a creative role to play in a multi-racial society is simply set aside as fantastic—as fantastic to the South African White today, as his own blindness about the physical and moral indefensibility of his position is to all thoughtful outsiders. A British-descended critic of Canon Collins exhorted us to "hold fast to that which thou hast, lest another man take thy crown." The most strident of the Afrikaans dailies, stressing the life-and-death nature of the struggle, saw in Collins a symbol of that world opinion which condemns all Whites and of "the important section of British opinion which is one of the greatest spoilers of barbarians and bunglers of permanent White settlement in Africa." A more perceptive Afrikaans daily acknowledged that, even if world opinion was completely informed about South Africa, it would remain hostile because the great majority of mankind considers enforced racial discrimination immoral. The paper added: "If racial integration came, there would be peace and quietness in South Africa, the stillness of the White man's grave." This is the ultimate, and for the present inescapable, conviction of the vast majority of South African Whites, that the survival of Christianity and civilization on this dark dark continent depends on the indefinite retention of their exclusive power and privileges. As Canon Collins said in 'Die Burger,' their fear of their non-White fellow men must be exorcised or South Africa is heading for tragedy.

This fear of racial extinction is based on a fundamental, if often unconscious, refusal to admit the evolutionary potential of non-Whites. In it is epitomised the psychological arrogance implied by a rigid belief in White superiority and non-White inferiority which turns all the benefits of White rule and resource sour in the humiliation of the spurned and rejected, converts gratitude to wrath when all claims to ad-

vancing status are denied. At the bottom of all the African ferment is this deep insult to the humanity of large groups of men subjected to continuous prohibitions and pinpricks, none the less galling for being often unintended. This is what strikes iron in the soul and for which no welfare and educational services, no development or assistance—even if we gave more nearly in proportion to our means, as the only wealthy industrial state in Africa—can ever compensate. If this superiority complex of the White peoples in Africa could only be eradicated, many of the continent's human problems would become soluble, where at present hope is dim indeed. The greatest sinner in this respect is White South Africa, the repercussions of whose racial attitudes bedevil race relations everywhere. In saying this, Canon Collins said no more than the truth. For South Africa, with three quarters of Africa's permanent White resi-

dents, is the touchstone of White good faith and the test-bench of the future. If White and Black cannot learn to live together there in peace and mutual respect, European evacuation of Africa is only a question of time. From such an event there would be profit neither for White nor Black.

⁶ Before the Mixed Marriages Act prohibited them, inter-racial marriages accounted for 0.13 per cent of South Africa's registered marriages. Of this infinitesimal fraction, over 90 per cent were between so-called Europeans and so-called Coloureds (half-castes) in the twilight zone where physical differences are imperceptible.

⁷ This may not always be so, if the present policy of banning all responsible leaders allows the Congresses to fall under irresponsible and hot-headed control.

⁸ Many of the Congress leaders were under ban when the riots occurred. Some of the restrictions had subsequently to be lifted to enable them to pacify their people.

(To be Continued)

APARTHEID AND AGRICULTURE

By EDWARD ROUX

THE coming to power of Stridom and the almost simultaneous reaffirmation by the United Party of support for the industrial colour bar might well cause liberals and democrats to weep for the future of South Africa. However if we look around us there are signs that economic forces are relentlessly corroding the edifice of apartheid.

Consider for instance what is happening in the very stronghold of baasskap nationalism—the platteland. For information on what is happening there let us not go to liberal or radical sources or even to officially "neutral" blue-books. Let us go rather to the most recent publication of SABRA, the "Suid-Afrikaanse Buro for Rasse-Aangdeentede." This organisation was founded five years ago as a counterblast to the "liberal" South African Institute of Race Relations. It was formed to propagate in the academic sphere the doctrine of apartheid, to provide the "facts" and detailed theory which some of the political exponents of apartheid felt was necessary.

The publication to which I refer is the report of the Fifth Congress of SABRA, (held in 1953 in Bloemfontein) and bearing the title "Die Naturd in die Suid-Afrikaanse Landbou." The problem of the African in South African agriculture was the main theme of that congress, and the facts which were brought to light

are most revealing. Here are some of them

Of the total of nearly 8 million Africans resident in the Union, over 2 million live in Urban areas, three and a half million in the Reserves, and two and a quarter million on White farms. In 1937 there were 464,000 African labourers on White farms. By 1952 the number had risen to 567,000. The White farmer, however strong his support for the Nationalists, is becoming more and more dependent on black labour.

It used to be urged that this dependence would become less in proportion to the degree that South African agriculture became mechanised. Mechanisation has in fact been going ahead since the end of the Second World War. For instance, in the North-western O.F.S. there was in 1939 only one tractor to every three farms; in 1952 there are on the average, two and a half tractors per farm.

Has the tractor displaced the African from the farm? On the contrary, since it is in the majority of cases the African who drives the tractor, it has merely resulted in an increase in the productivity of the African farm worker. Not only has the African become a tractor-driver: he has also become a tractor-repairer and an operator of a dozen other pieces of machinery which are

now considered essential on a modern farm.

In the old days it was the bywoner of the White overseer who directed labour on the big farm. Today the bywoner has practically disappeared. His descendants have gone to town and become factory workers. His place has been taken largely by the Black overseer. As one of the speakers at the congress sorrowfully admitted, "it is clear that the present tendency of agricultural development on the farms of the Whites is leading to a close economic integration of White and Bantu in agriculture."

One fact alone is sufficient to ensure that this tendency will continue and grow more powerful. It is the fact that South African agriculture, in spite of

enormous growth in recent years, can barely feed South Africa's population. And the population too is growing at an amazing rate. It will probably exceed 20 million before the end of the century. To keep pace with the demand for food, farmers will increasingly rely on the skilled Black farm worker. Whatever they may think about Verwoerd and Strydom's apartheid theories, farmers will take the line that brings in money, and, though the Government may put apartheid notices on station entrances or chase the missionaries out of the schools, it will never dare to pass a law, for instance, preventing Black men from driving tractors on farms. Nor will White trade-unionists have any say in the matter.

Time marches on!

PROTEST AGAINST REMOVAL OF INDIAN SCHOOL

OVER 400 parents and pupils attended a protest meeting against the removal of the Indian High School from Booyens to Lenasia, at the Gandhi Hall, Johannesburg, on Sunday, December 12. The chairman, Mr. N. Porbhoo in opening the meeting said, "we have gathered here this afternoon to protest against the removal of the Indian High School and the meeting will have to decide as to what steps are to be taken to retain the High School at Booyens."

Dr. H. M. Moosa said, that the Transvaal Indian Congress had written a letter of protest to the School Board on the removal of the school and stated that on the request of the Secretary of the School Board a deputation from the Congress met the Secretary and the Assistant Secretary and the deputation was informed that the decision to close the school was from higher authorities. It was pointed out by the Secretary of the Board that attempts were made by them to retain the school but it was turned down.

Mr. Patel, Acting Secretary of the Transvaal Indian Congress said, removal of the school to Lenasia which is earmarked for an Indian Group Area can only be viewed as a step to remove the Indian population of Johannesburg and its environs into a Group Area." He continued, "This is a challenge..... We must be prepared to stand up to it. We must boycott the new school 100 per cent. If we fail in opposing—we will be accepting Group Areas and accepting the ruination of the Indian community. He said that the African people were

already faced with the Bantu Education which is designed to bring about slave mentality among the African children—the Coloureds and Indians will be next. Today it is Lenasia, tomorrow or next month will be all the schools in Johannesburg.

Other speakers were Messrs. G. H. Pahad, Jasmat Nanabbhai, S. M. Nathie, L. P. Modi, B. Naidoo, P. Bisla and Dayabbhai Bhagwan.

The meeting passed the following resolution:

This meeting of parents and pupils held on Sunday, December 12, at the Gandhi Hall, Johannesburg, condemns the decision of the Transvaal Education Department to close the Indian High School at Booyens, and to remove this school and pupils from other schools situated in Johannesburg to the barren veld in Lenasia, in spite of the public opposition of the Indian people to the creation of a Group Area at Lenasia. This meeting views with great concern that the Education Department has lent its offices to force the Indian children to go to Lenasia, and which in effect is a definite effort to undermine the opposition of the Indian people to Group Areas.

This meeting demands that the school at Booyens should be retained. It further resolves to elect a Committee to organise total opposition against the removal of the school, and hereby empowers the committee to devise ways and means to maintain educational facilities for the pupils in the city of Johannesburg.

That this Committee must explore all possible avenues to retain the High School at Booyens

and to report to the people from time to time.

This meeting totally rejects the decision of the Transvaal Education Department to establish a High School for Indian people.

TOWARDS THE POLICE STATE

(Continued from front page)

effect. The Supreme Court upheld this contention, ruling that the police had to prove intention before they could secure a conviction; and Bunting was acquitted.

This question of intention is no mere lawyers' quibble. Under a wide rule of the common law, a man is deemed to intend the reasonable and probable consequences of his act or words. When the police can prove no intention, either clear or implicit, it usually means that the accused did not commit a crime. This rule is an important and necessary protection when the courts apply the criminal law.

In the following year Mr. Oswald Pirow, who was Minister of Justice at the time, got Parliament to change the law. He realised that it had become difficult for the police to prove that a speaker or writer intended to stir black against white. This difficulty is of course ultimately due to the fact that socialists and liberals believe racial co-operation to be essential to achieve social progress and to avoid political disaster. It is thus highly improbable that radically-minded speakers would deliberately seek to cause racial animosity. It followed that if such men were to be suppressed, the Supreme Court could not be counted on to do the job.

Hence the provisions of the Riotous Assemblies (Amendment) Act of 1930. This statute gave the Minister of Justice power to punish any person, whether white or black, by banishment from any

To this end, this meeting calls upon the parents and pupils to do everything in their power to defeat this sinister move of the Education Department to implement the Group Areas Act.

area if the Minister "was satisfied" that the person was creating ill-feeling between Europeans and any other racial group. To preserve some semblance of proper procedure, the Act compelled the Minister, on request, to supply the person banished with the reasons why he had been perished. Mr. Pirow soon used this power to banish Mr. Solly Sachs from the Rand during an important by-election at Germiston, which did not even involve inter-racial issues. In other words—and the Appellate Division of the Supreme Court confirmed this in 1933—the Minister's new wide power could be applied alike to racial or industrial or political situations in order to get rid of a person whose speeches or activities were disliked by the Government of the day—"The Forum"

(To be continued)

Teacher Wanted For Grahamstown Gujarati School (South Africa)

Applications are invited for the post of teacher of Gujarati, Hindi and English at the above school. A free house will be provided. Applicants must give qualifications, experience and personal particulars in detail and also state the salary required.

Applications must be submitted in English and Gujarati to the Secretary, Grahamstown Gujarati School, 12 Bathurst Street, Grahamstown, South Africa, and reach him on or before the 15th February 1955.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House.

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012. Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

DR. G. M. NAICKER'S SPEECH

THE opening of the A.N.C. session was performed by the reading of a written speech of Dr. G. M. Naicker, President of the Natal Indian Congress, the latter not being able to be present owing to the ban imposed on him. The following are a few extracts from Dr. Naicker's speech:

As oppressed people believing firmly in the ideals of democracy we totally reject all forms of imperialism and colonialism. We reject exploitation of man by man. We make common cause with the world-wide movement for peace and are pledged to make positive contribution towards this peace for which mankind yearns. We make this contribution in particular by opposing all forms of racial discrimination. In our hearts we are convinced that in racial discrimination lies the seed of a massive global conflict and this conflict we are pledged to avert. As protagonists of peace we are the enemies of war and are opposed to the armament race which is now in progress. We stand for the total banning of the atom and the hydrogen bombs.

Because we stand for world peace and against exploitation of man by man we must find ourselves in strong opposition to the policies which have been consistently pursued by the white ruling classes in South Africa before and after the coming into existence of the Union.

The policy of segregation and apartheid based on the maintenance of white domination has today brought our country to the brink of disaster. More and more people in the country are beginning to realise that like peace, freedom is indivisible. Laws which in the past affected only one section of the people—invariably the African people—are today being extended to the rest of the people of the land. Freedom and Liberty of the people, Black and White, are in danger.

It is only a matter of weeks since Dr. Malan resigned and today, more strongly than ever, the country finds itself under the rule of a group firmly pledged to the policy of apartheid stands for. The Strijdom-Verwoerd era has commenced and the anti-nationalist forces in the country realise that even greater attacks on democracy and freedom are on the way.

It is in such an atmosphere that African nationalism is asserting itself in the Union. Let us remember that never in world history has any single movement for national liberation failed in achieving its object and I am confident that in South Africa, too, the movement for national liberation is destined to triumph notwithstanding all the obstacles which exist today.

It is to the credit of the leader-

ship of the African National Congress that African nationalism has chosen the path of democracy notwithstanding the environment in which it has merged. The slogan of the African National Congress is not South Africa for the Africans, but South Africa for all her peoples of all creeds and nationalities.

While we talk of freedom and organise our people to make all South Africans truly free the rulers of South Africa are continuing to bring measure after measure for the perpetual subjugation of the non-European people. The most naked measure of the Nationalists is undoubtedly the Bantu Education Act, a law which seeks to make the African people a subject people for all times. There can be no compromise with the principles which seek to enslave a people and therefore this Act has to be fought with all the resources available to the democratic forces in South Africa.

All South Africans should realise that the people of the Western Areas in the Transvaal are at present engaged in a bitter struggle in defence of their homes. What is happening in the Western Areas is a national concern, for a great deal depends on the outcome of their struggle. What is happening in Western Areas today will happen in many parts of South Africa tomorrow if the Group Areas Act is allowed to be implemented. The race zoning plans submitted by local authorities under the Areas Act demonstrates how tens of thousands of people are to be removed from their homes to satisfy the ideology of apartheid. We will have to unitedly oppose this obnoxious law with all our might.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

The Churches And Bantu Education

THE EDITOR 'INDIAN OPINION'

SIR,—Various people have criticised the Churches for coming to decisions about "Bantu Education" before the new syllabi were available. But Dr Verwoerd was adamant that these decisions must be made before Dec. 31st. This meant in effect, as the Minister will have known, that the decisions would have to be taken at the various synods, conferences etc. which are held annually between September — November.

All attempts to extract outline syllabi for study before these meetings failed. The Churches had, therefore, to decide their action on the basis of the information then available, i. e. the various pronouncements of the Minister and officials of the N.A.D. Unfortunately, these

gave repeated grounds for the fear that "Bantu education" would be of inferior quality—a fear which Dr. Verwoerd himself repudiated as "patently false propaganda" on November 25th, though obviously only published syllabi could prove earlier interpretations of the Minister's own speeches "patently false."

A draft syllabus for "Bantu education up to Standard II first made its appearance at a press conference in Pretoria on November 27th. Its salient features from the point of view of these who are not convinced of the N. A. D.'s wholly beneficent intentions were the introduction of a third compulsory language and the grouping together of history, geography and civics under the ominously restrictive title of "environmental studies." However, Mr. P. A. Moore M. P. has since assured us that, with one or two minor reservations, the syllabus is not inferior from that for white children in the same classes.

But the daily hours of teaching in the "Bantu" grades is to be reduced by one-third from 4 1/2 hours to 3 hours per child. Into this curtailed period goes an extra language and the daily cleaning of the school buildings and grounds (which) will actually be the work of the pupils under the supervision of the teachers. How are these extra "subjects" to be accommodated in the shorter time without sacrificing something significant from the present course? The Ministers' case is that the double-shift system will not only reach twice as many African children, but that it will provide equal or better education.

Will either Dr. Moore or the N. A. D. explain how this miracle will be accomplished? And if the present Native education can be so easily streamlined into "Bantu education" without loss of quality, may there not be room for similar economies in the primary education of white children, thus eliminating decisively the inevitable suspicion that discriminatory education must lead to inequality? If African children can manage education in their home language and both official languages, could not white children take one compulsory African language, so that the improvement in mutual understanding which bilingualism is intended to foster may extend beyond the confines of the European community as children become trilingual?

Mr. Mtimkulu Replies To Ngubane

SIR,—My attention has been drawn to another open letter to me appearing in 'Indian Opinion' from the facile pen of Mr. Jordan Ngubane.

I had ignored the first letter, because, as a civil servant, I may not enter into political controversy in the press. It is thus that we public servants become, so often, such excellent "sitting pigeons" to any and everyone who have their personal darts to fire off at us.

There is in this second letter, however, implications which cast a certain amount of doubt on my integrity and personal bonafides. I have, therefore, thought it right, in fairness to my family, my friends and my public record that I should make public certain facts in regard to my employment at the Ohlange Institute. These facts will, I am sure, make clear to any one with an open mind how unjustly my name has been dragged into this unnecessary controversy. Unnecessary because Mr. Ngubane could have obtained all this information first, by merely enquiring before rushing to print. This omission by a man of Mr. Ngubane's journalistic experience and attainment savours something of 'malice aforethought.'

Here then are the facts:

(a) Ever since coming to Natal in 1938 up to this year, I have been employed as a teacher by the Natal Education Department. Since April of this year this Department transferred all its teachers, as a result of the Bantu Education Act, to the Department of Native Affairs. I am, therefore, at present employed as a teacher by the Native Affairs Department who pay my salary at Ohlange Institute.

(b) Some years before Dr. Dato died, he created a legally constituted body called the Ohlange Institute Board of Trustees. To this Board he surrendered all his rights in respect of Ohlange Institute. It is this Board which now runs Ohlange Institute and is the final authority and policy-making body.

(c) I am not a member of the Ohlange Institute Board of Trustees.

(d) I am only an appointed servant of the Board and attend meetings of the Board by invitation only.

(e) At such meetings I have no vote; but it falls to me as Principal of the Institution to carry out whatever decisions the Board may arrive at.

May I advise Mr. Ngubane, then, if he is really a seeker after information on the matters that he has addressed to me, that he directs a humble request to the Secretary of the Ohlange Institute Board of Trustees who may, perhaps, satisfy his curiosity.

As for me, the truth is perhaps best summarised in the words of Shakespeare's 'King Lear':

"I am a man more sinned against than sinning."

D. G. S. MTIMKULU,
Ohlange Institute,
Private Bag,
Durban.

FORTY-SECOND SESSION OF THE AFRICAN NATIONAL CONGRESS

PRESIDENTIAL ADDRESS BY MR. A. J. LUTHULI

I GREET you all on behalf of myself and thousands of others within and outside Congress who share with you our hope for the attainment of freedom for all in our land in the not distant future.

Receive special greetings and best wishes for a successful conference from your banned and banished leaders who are with you in spirit. Thank God that Divine Providence has not endowed Minister Swart with power to ban Congress out of the people's hearts.

I ask that your loving remembrance of our own banned and banished leaders should embrace the banned and banished of our allies in the liberatory movement.

The wholesale banning of our leaders should challenge us all—banned and unbanned to devote ourselves unreservedly to the cause of freedom.

I am glad to report that despite the bans Congress officials at both National and Provincial levels carried on Congress work to a far level of efficiency but at much great personal sacrifice by the few officials who are still free.

On your behalf I am sure you would want me to thank all those who in any way have helped to keep the machinery going. I have much pleasure in publicly thanking them.

The Treasury will submit to conference a formal appeal for funds to enable us to meet special obligations Congress has to our banned and banished leaders and also help us to meet our increased administration costs. I feel confident that our leaders at all levels—National, Provincial and Branch—will do all they can to get the masses to contribute generously to this special appeal for funds. Let me close my introductory remarks by thanking sincerely the authorities of the City of Durban for allowing us to hold our annual conference in their area of jurisdiction.

Our warmest and sincerest thanks go to the authorities of the Beatrice Street Y.M.C.A., Durban, for making available to us the excellent facilities of their great establishment they could spare to enable us to carry on under comfortable conditions the various activities of our conference.

Last but not least we express our deepest appreciation to the

Natal Provincial Division of the African National Congress for voluntarily inviting the annual National Conference of the African National Congress to come to Natal and for sparing no effort to secure facilities necessary for the convenience and comforts of delegates. In our warm thanks to the Natal Provincial authorities of the African National Congress we gladly associate the local Congress organs and officials in the Durban District who must have borne the brunt of the burden of Natal playing host to the annual conference of her mother body, the African National Congress.

I must now bring to an end the felicitous aspect of my address and in conformity with traditional practice touch very briefly upon some activities and events in the political scene in our country in particular and the world in general especially those events and activities that have a direct bearing on the noble task of emancipating mankind in Africa.

I. Notable Victories

We find ourselves so busily engaged in the terrific political battle in our country that we miss to note the gains we make here and there no matter how small.

In my opinion despite the ruthless intensification of the Apartheid policy we have on the credit side a few notable victories.

(a) *The Success of the Congress of the People Campaign*

We have still much to do to rally all sections of our country to the Congress of the People campaign but it is making no extravagant claim when I say it grips the imagination of the common man wherever the campaign has reached. The frantic way in which the Government is seeking to cripple the campaign is evidence of its political potency.

Let us intensify our call for 50,000 Freedom Volunteers.

I can see through the Congress of the People thousands and thousands of South Africans from all sections of our multi-racial nation marching together to freedom as a direct result of this campaign. In any case the campaign has already enlarged and consolidated our united Freedom Front considerably.

(b) *The Christian Churches and Apartheid*

There is no doubt that speaking generally the Church has made no noticeable impact on the political thinking of the Ministry in general and in the laity, both black and white. There have been lonely voices here and there that have condemned the South African Native policy on Christian grounds.

There is a tendency, especially in the African section of the Church to dismiss politics as merely as other worldly matters. We do not expect the Church to back up any political party or theory but we do expect it to arm its adherents with Christian principles that will enable to pass intelligent judgment in terms of Christian principles on any political programme or theory.

Whilst, with the exception of the Dutch Reformed Church and may be a few Lutheran Churches that support the Bantu Education Act of 1953, there is no unanimity among church leaders as to what to do with schools in terms of the Bantu Education Act; it has come to us as a refreshing breeze to hear them give a unanimous, categorical rejection of the Act on grounds of incompatibility with Christian principles of the Apartheid principles and practices inherent in the Act.

In the African National Congress we support the uncompromising rejection of the Act by the Roman Catholic Church and the authorities of the Diocese of Johannesburg under the Rt. Rev. Ambrose Reeves. This year will be remembered for the unequivocal public condemnation of the policy of Apartheid by a good number of churches in the Union and overseas, especially the Church of England in Great Britain. It was heartening to hear the condemnation of apartheid coming from such a world-important body as the Assembly of the World Council of Churches which recently met in Evanston, Illinois, U.S.A.

We shall not forget the visit to our country of that great Christian Crusader, Canon Collins. We thank God for men like Canon Collins who live the words of the Christian hymn which say, "Let courage rise with danger."

(c) *The Rise of the Spirit of Resistance Among Workers*

This year, especially in Durban, we witnessed with joy the rising tide of opposition by African employees to unsatisfactory conditions of service. We single out for mention the

Dock workers, the United Tobacco Company workers and workers in some Pinetown factory.

Congress at both National and Provincial levels should establish closer co-operation between it and Trade Union leaders and organisations.

We regret the sell-out of labour interests made by the recent so-called Unity Conference which ended up as a Disunity Conference in that in its support of the Apartheid policy of the Minister of Labour, Mr. Schoeman, it refused to recognise African Unions or mixed Unions with African membership.

II. The Story Of Our Suffering

I feel called upon to remind the African people of the grim fundamental facts of our situation which are painful reminders of our enslavement by white South Africans. While it is true that the propaganda of the Nationalist Government through the information section of the Native Affairs Department tries to cleverly conceal the evils of apartheid by promises which are nothing but deceives palliatives. But on the other hand we should be grateful to the Nationalist Party Government for unambiguously making it plain that in the interest of the survival of whitemen they will shirk at nothing to realise their goal of keeping non-whites in a state of permanent servitude. What is surprising is that in the face of this frankness you should get some Africans in positions of influence counselling the African people to submit without protest to the *status quo*.

These false persons generally support the betrayal of the African people by false reasons such as these: "Half a loaf is better than no loaf;" "the African people are not ready yet for freedom"; "convert the whiteman first by being moderate in your demands." Indulging in wishful thinking they ideally say that without exciting ourselves God in his own time will give us freedom. They forget that God has long been waiting for African Freedom Volunteers He could harness to the noble cause of bringing freedom to all people in Africa. These false leaders would have Africans accept the shadow for the substance so be guilty of before God of having a perverted sense of values which exalts expediency above principles and a mere mess of pottage—crumbs of apartheid—above freedom, our basic God-given heritage.

In order to convince you of the seriousness of our situation let me remind you of some of the grim facts of our situation.

(a) *Decline Of Liberalism in The Union of South Africa*

It is a sad commentary on the attitude of white South Africa that in the Union of South Africa liberalism should be held to extreme malicious scorn to the extent that any white person showing any leanings towards liberalism is regarded as a renegade and so shunned if not completely ostracised. It is a measure of the littleness of our little Union of South Africa that such great South Africans as the late J. H. Hofmeyr should have been abused by even members of their own Party. White South Africa should know that Africans applaud and honour those Europeans who work for the liberation of Africans on the basis of making the Union of South Africa a true Democracy for all people regardless of their colour, class or creed, hence we are grateful for the formation of the Congress of Democrats with which the African National Congress is in alliance in the liberatory movement, especially in the campaign of the Congress of the People. We are grateful also for the existence of the Liberal Party between whom and ourselves there exists a warm sympathetic understanding and friendly co-operation on specific issues where our policies agree.

Let me here most emphatically state that the African National Congress while naturally it must work for its own growth it is equally committed to the policy of forming a multi-racial united Democratic front to challenge the forces of reaction in this country.

(b) *The Ascendancy of the Forces of Reaction*

We must not be blind to the fact that the baaskap spirit of the Boer Republics is in the Union. This accounts for the fact that every day the United Party is becoming indistinguishable from the Nationalist Party. The long-awaited-for new Native policy of the United Party can be described as being a march time order from drill Master Mr. Strauss with an occasional march backward order as in the case of their decision not to give recognition to African Trade Unions whereas the Party at one time seriously considered giving recognition to African Trade Unions.

After all both the United Party and the Nationalist Party vie for the position of being guardians for the traditional native policy of South Africa

and the essence of this policy is the baaskap spirit of the Boer Republics where each white farmer was a supreme lord over his African servants.

(c) The economic advance of the African is deliberately curbed by legislation which is enforced by a hostile white public opinion. This curb of our economic advancement became marked after Union when in 1913 Africans were deprived of the right of buying land in freehold title. The grim story of our being robbed of opportunities for economic advancement is too long to narrate in a presidential address.

(d) *Deliberate Efforts to Suppress and Dwarf our Human Personality*

Leaders of white public opinion take every opportunity to present us in the world as sub-human beings incapable of assimilating civilisation. This vilification has been going on since the whites first met us. Efforts to render us more and more insecure are being made so that we become dependent on the whiteman. This matter of dwarfing our personality and trying to make us believe we are nobodies is the worst sin the whiteman has committed against Africans.

In the Bantu Education Act of Dr. Verwoerd an effort is being made to use the school as an instrument of dwarfing our personalities. The African child is to be made to feel that he is the inferior of the white child.

III. World Scene

We are grateful as we always have been to progressive opinion in the world that has not hesitated to champion our cause in the Union of South Africa. We watch with great interest the developments towards full democracy in West African territories under British rule.

The British Government must not allow its policy to be dictated by white settlers who try to grab as much wealth as they can from Africa, otherwise she will find herself confronted with man-made situations as in East Africa or extremely strained relations as in Uganda and Bechuanaland where people rightly resent the banishment of their hereditary heads.

IV. What Must We Do To Meet This Challenge?

Let me conclude my address by asking you this question: What must we do to meet this challenge of a people spiritually, if not physically, destroying us as a people?

(e) We must join our national organisation the African National Congress where the true significance, purpose and

probable disastrous outcome of Government policy would be explained to us by our own people who work for our true liberation.

After all the whiteman has told you that he wants to make his servant for ever and so what good thing can there be for you in his policy. Do not listen to propaganda of the Information Section of the Na-

tive Affairs Department.

(b) Develop in you the spirit of resisting anything that curbs or limits the development of your talents to the fullest capacity.

(c) Cultivate a sense of service and sacrifice without which Africans can never gain freedom. Freedom comes only to people who are prepared to pay dearly for it.

RECONCILIATION NOTES

ON the sixth of January 1955 the first biennial meeting of the S.A. Fellowship of Reconciliation will be held in St. Benedict's House, Rosettenville, near Johannesburg. Delegates, are expected from local groups in Pretoria, Cape Town, Durban and Johannesburg, and a number of unattached members from all parts of the Union. The international headquarters of the Fellowship are arranging to be represented by the Reverend J. J. Baskes, a well known pastor of the Dutch Reformed Church in Amsterdam. Dr. Baskes will arrive by air on the 4th of January and after attending the biennial meeting will visit groups and members in many parts of the country, returning by boat in the middle of March.

The Fellowship consists of men and women in some 80 countries of the world who have committed themselves to refuse all forms of military service, to work for the steady reduction of armaments while developing constructive measures for negotiation and consultation in matters of dispute between nations and individuals.

Until 1952 there were about a hundred members of the Fellowship scattered throughout South Africa. Having been visited the previous year by the Reverend John Nevill Sayre, chairman of the international organisation, a meeting was held in Friends' House, Cape Town, at which it was agreed that the work and witness of the Fellowship would be strengthened by closer co-ordination between mem-

bers. A provisional constitution was drawn up and a committee of three appointed, serving, respectively as chairman, secretary and treasurer.

A report on the work of the two years January 1953-54, will be presented and considered as a basis for further advances in the work of bringing together people of differing views in South Africa, strengthening young men who take the pacifist stand in relation to military training and exploring new avenues of services which may help to reduce the tensions which threaten the peace and security of the country.

Owing to the lack of organisation the Fellowship has not hitherto been able to reach out into the various sections of South African multi-racial life, although individual members have done a very great deal in their private lives to heal the wounds of bitterness and mistrust. Visitors from the International Fellowship have pointed the way by telling us of Reconciliation work in other lands: Muriel Lester who has travelled so extensively in the Far East; Douglas and Dorothy Steere with their American-European experience; Frank and Muriel Loescher; Reginald Reynolds, George Honser, and many others, by their examples in other spheres of life convince us that there is an opportunity before the Fellowship in South Africa which is not open to any other organisation. The meeting on the 6th January is therefore of very special importance, and is heartily commended to the readers of 'Indian Opinion' by the Rev. A. W. Bixall, P.O. Box 81, Roodepoort, Transvaal, who has promised to contribute a monthly article under the heading 'Reconciliation Notes.'

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

AFRICAN VIEWPOINT

AN INSPIRING CONGRESS CONFERENCE

By JORDAN K. NGUBANE

THE Durban annual conference of the African National Congress was unique in one very important respect. The delegates gathered together to take a grave decision on two matters of life and death which affect the African people—the course to take to defeat Bantu Education and the course to take against the removal of the African people from Sophiatown. The African people found themselves in a grave crisis, similar in important essentials to the one which faced the African people in 1912 when the African National Congress was founded. The delegates faced the two challenges before them squarely and realistically.

On Bantu Education the conference decided that Congress will not participate in any way whatsoever in making Bantu Education work; that the African parents should be ready to withdraw their children from apartheid schools; that colleges which seek to serve the best interests of the African should be closed down rather than teach the apartheid syllabus.

Chief Luthuli, ably supported by his distinguished deputy, Professor Z. K. Matthews, gave a brilliant and statesmanlike lead in discussions. He had made it quite clear, in his presidential address that the overwhelming majority of the African people were grateful for the courageous stand taken by certain missionaries and missionary groups on the question of the Bantu Education. It would be wrong, he made conference to understand, to waste time on blaming the missionary or anybody on our side for the wrongs of the past. The main point to be emphasised was that those who were of one mind belonged together regardless of race, culture or background.

The removal of the African people from Sophiatown was discussed for only a short time. The delegates felt that the African community was so much of one mind in this matter that repetition of what everybody felt and thought was a waste of time. To the Africans in the Western Areas the Africans from the other parts of the country said, in effect: "You are fighting for the right of your children to call you father; the right of your children to have a place they can call home. We are with you now and shall be with you at all times. We shall die where you will die." That was the spirit of the conference.

Then, of course, there were quite a number of other things which made the conference unique. As I looked at the men on the rostrum, my mind went back over the last fifteen years or so when I attended Congress conferences. The old familiar faces were no longer there. Very many of them were absent because of Mr. Swart's bans. But quite a good many too had decided to stay away to avoid being put on Minister Swart's black books. We all missed our beloved Dr. Roseberry T. Bokwe, whose health was not what we all desired.

But what struck me very forcibly was the fact that of the old faces I had known in Congress within the last twenty years or so, there still remained Professor Z. K. Matthews, whose stature had risen so tremendously that in our hearts he occupied a place second only to that occupied by Chief Luthuli. I also saw that old stalwart who had weathered many storms, the Reverend Mr. James Calata. It was he who guided the conference at every stage as its Speaker. By his side sat another old and familiar face who had always taken a leading part in Congress affairs. Mr. E. P. Moretsele of Johannesburg. Mr. Moretsele is a remarkable man. He does practically no talking in conferences—but he is a solid Congressman.

Of nearly score men with national names, only three remained in the nation's darkest hour with the courage to come to the conference and raise the standard of liberty to guide our freedom-loving youth. It filled me with pride to know that in hour of crisis we had produced from Africa's own womb leaders like Albert Luthuli, Zachariah Matthews, James Calata and Moretsele who would not desert us in the hour of trial.

Albert Luthuli and Zachariah Matthews are two of the finest brains our race has produced. I will not forget their magnificent example of loyalty and co-operation. Professor Matthews led conference because his leader was banned. At all times he kept the memory of Chief Luthuli in the minds of his people. And when he spoke—he does not speak a lot in conference—he made you feel he was doing his very best to interpret to conference the mind of his President-General. He kept before us at all times the vision of a free Africa. We all remembered with gratitude how he and Luthuli had

been persecuted for that vision; how both had emerged from every attack firmer in their determination to free Africa. It was comforting—in grave moments we humans, sometimes find cause to be grateful for things which comfort—to know that from Africa's own womb we had, in the hour of travail, produced Albert Luthuli and Zachariah Matthews, leaders whom we did not only trust but whom we loved. You should have been at conference to see it.

The conference was unique also in the way in which it was essentially a young people's conference. They grasped the actualities of the situation with a keenness and understanding which the greyheads did not have only twenty years ago. But, what was most inspiring here was that at every stage the young people made it plain, in their speeches, their conduct and their decisions that they were consciously creating for themselves a world after their own design. He is an idiot and a fool who still says African Youth is not aware of its responsibilities.

Finally I was profoundly impressed by the African delegates who came to conference in national costumes. They were the most dignified, lovable and well-dressed women I saw. Those who came in costly Western frocks and two-pieces looked clumsily-dressed and a little ridiculous in the exterior decorations of a foreign culture. The African woman robs us of the pleasure to see her grace, beauty and charm in her national costume. I was proud of the Xhosa-speaking ladies and their complicated dresses. I was filled with admiration for the Basuto girls in theirs. My own Zulu speaking section disappointed me bitterly. They came in costly frocks and did not look like the women of Africa that the Xhosa and Basuto were. They looked so much like imitation whiteman! But wisdom in these things does not come in a day. Give the Zulu-speaking lady the chance and one day she will be the centre of attraction at conference.

But lest I be misunderstood, the Zulu-speaking lady did not fare badly everywhere. For example at Stanger, when the delegates paid homage to the President-General, they formed a circle and performed national dance. A Zulu lady, dressed in Congress colours performed the Zulu ballet. It was something I would have gone right round the world to see!

Time did not allow the conference to tackle the constitution—an issue which is very explosive at the moment. I was sorry

about this because the amendments proposed represent a fundamental shift of policy. If these amendments go through Congress will cease to be a democratic national liberation movement. It will be a communal front manipulated by people who do not have the real interests of our people at heart. But perhaps it is as well that the African people will have another year to study the new draft and remove from it those changes which will certainly cause a split in the community at a time when unity is our greatest need.

UNIVERSITY OF NATAL (NON-EUROPEAN SECTION) DURBAN 1955 SESSION

Courses for NON-EUROPEANS leading to Degrees of Bachelor of Arts., Bachelor of Commerce., Bachelor of Education., Bachelor of Social Science., Bachelor of Social Science (Social Welfare), Remedial Education and University Education Diploma, will be held at SASTRI COLLEGE and will commence on SATURDAY 26th FEBRUARY 1955.

BURSARIES AND LOANS are available. Details and forms of application will be supplied on request. Completed application forms for bursaries will be accepted up to 31st January 1955 for new students.

ENROLMENT will take place at the University Buildings (situated at the rear of Sastri College), Winterton Walk, beginning 18th February. For further particulars see non-European prospectus for 1955. This can be had on application to the office, non-European Section, University of Natal, King George V Avenue, Durban.

OPENING OF UNIVERSITY RESIDENCES: (Wentworth), Tuesday 1st February 1955. For further particulars apply Hostel Warden, University of Natal, P. O. Austerville.

Further particulars and all necessary forms will be provided on application to the Organizer, non-European Section, University of Natal, Durban.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferrisastown, Johannesburg. Phone 33-1654.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, December 6.

MR. NEHRU has denounced the Indian communists for carrying on anti-national activities solely designed to promote unrest and disrupt national progress. He declared that "they are certainly not patriots. They are not interested in the well-being of Indian people, whatever other cause they may be seeking to serve. They speak about the country in a derogatory manner abroad. They preach violence, which can only lead to civil war. They are still wedded to violence. Though unable to enact another Telangana (where the Communists gave armed fight to the Government), they are keen to keep all manners of trouble brewing."

He reminded the people that even after independence, the Communists described the Indian Government as a "stooge of the British" but now they are facing a cruel dilemma because the Russian Government itself had recognised that India was a great force for peace. However, the Indian Communists were still half hearted in praise of Indian policy.

Referring to China, he said, India was ahead of China in many respects. Her industries and means of communication were certainly more developed than those of China. However able in solving their own problems, the Chinese leaders were certainly not competent to advise Indians how they should tackle their own problems.

He strongly criticised the move for a strike on December 19 by the bank employees and blamed the Communists for it. It was surprising that such a decision should have been taken after the Government had appointed an eminent High Court Judge to investigate the whole case afresh.

Shree T. Prakasam, ex-Chief Minister of Andhra, and his followers have rejoined the Congress, thus brightening the chances of Congress in the forthcoming elections to the State Legislative Assembly. The executive of the State Praja-Socialist Party has decided to cooperate with the Congress in the coming elections, provided a joint board of selection is formed under the chairmanship of Shree Prakasam to select the candidates. Some independent members of the dissolved State Assembly and two splinter groups have also decided to join the Congress.

The Communists will be the main opposing force to Congress. According to a Communist spokesman, the Communists will make an all-out bid to capture power in the coming elections by contesting most of the seats in the State Assembly. He also said that they would not enter into an electoral alliance with any party unless that party was prepared to join the Communists in a coalition Government that might become possible after elections. This is for the first time that Communists propose to contest the majority of seats in an Assembly. In Travancore they had contested only 35 seats out of a total of 117 seats.

The Communist Party's election manifesto includes the formation of Vishal Andhra, early land reforms and the repeal of prohibition. The Congress also has adopted the first two issues in its manifesto and it is believed that prohibition is to be the only major issue on which the voters may be divided.

India's plan for the development of atomic energy for peaceful purposes envisaged large-scale production of power based on thorium, of which this country possesses the largest deposits in the world.

Disclosing this at a conference of scientists in New Delhi, Dr. H. J. Bhabha, head of the Atomic Energy Department, indicated that the Government of India had already decided to execute in the Bhakra-Nangal area a Rs. 19 crore project which would produce 250,000 tons of fertilisers and a substantial quantity of heavy water essential for our atomic energy programme. The project would take three years to complete. India is fortunate in possessing the largest deposits of thorium in the world, containing no less than 100,000 tons of thorium in an easily extractable form on the beaches of Travancore alone. We have recently found that there are monazite sands rich in thorium on the east coast also. On the other hand, so far, only low-grade uranium ores have been located.

Plants are being put up to extract both the uranium and thorium from monazite. One such plant is already in operation and the other is under construction. In a country mineral rich like India rich deposits of high grade uranium may also be found. Geological survey and prospecting for

uranium has begun only recently. Now this work will be pursued more energetically.

India is in a very favourable bargaining position with other countries on the exchange of knowledge and experience of atomic energy for peaceful purposes by virtue of her raw material position. India has entered into formal agreement on this question with France and the U.S.A., Britain, Norway and Sweden have given their co-operation to the Indian scientists without any formal agreement. Indian scientists have remained in, fairly ultimate touch with atomic energy establishments in these countries.

The Late Mr. J. P. Vyas

By the death of Mr. J. P. Vyas, after a brief illness at the age of 80, on Monday, December 13, the Indian community in Pretoria in particular and in the Union in general has lost an old and prominent personality. The late Mr. Vyas was born in India in 1878 and came to South Africa in 1896. He remained in this country until the Boer War. He then went back to India and returned to Natal in 1901. A year later he returned to the Transvaal and settled in Pretoria, where he opened a general dealer's business and a bookkeeping agency. Being of a happy disposition he was well liked by all those who came in touch with him. He took a keen interest in all public activities and during the historic Passive Resistance movement under Mahatma Gandhi from 1907-14 he was in charge of the movement in Pretoria and his residence was Mahatma Gandhi's headquarters until the end of his stay in South Africa and late when the Rev. C. F. Andrews visited the Union it was his headquarters too. It was visited as a place of pilgrimage by celebrities visiting the Union. For 54 years Mr. Vyas had occupied the same premises and only recently

on the eve of his life when the ownership of the property had changed he was given notice to quit. But before he could do so his life was extinct. The late Mr. Vyas was the last of three brothers, two having predeceased him. He leaves behind his widow and three sons and several grandchildren to mourn their sad loss.

The funeral which took place on Tuesday morning at 10.30 was attended by a large crowd representing all sections of the community. Glowing tributes were paid at the crematorium by Mr. Nana Sita, president of the Transvaal Indian Congress, Mr. R. Mooloo, president of the Pretoria Branch and other prominent members of the different communities. There were many floral tributes and people had come from various parts of the Transvaal to attend the funeral.

Mr. N. S. Devshi's Bereavement

The death, after a long period of severe illness of the mother of Mr. N. S. Devshi of the well-known firm of Messrs. Samjee Devshi and Son, took place on Friday night at his residence at Poplar Road. The funeral which took place on Saturday morning at 10.30 was attended by a large and representative crowd. The remains were cremated at the Cato Manor Crematorium. Deceased leaves behind his only son, grandchildren and a large family to mourn their sad loss.

Thanks

Mr. N. S. Devshi wishes, on behalf of himself and members of his family to thank all those friends and relatives who kindly sent floral tributes and messages of sympathy during his sad bereavement caused by the death of his beloved mother and all those who had kindly attended the funeral.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Manilal Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

COTTONLAND BETEL LEAVES GROWERS CO.

P.O. Box 7, Verulam, Natal.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
 Have you provided for your dependants?
 Prepare for the future
 Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
 The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
 best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.   Phones:— } Business 33-0711
 JOHANNESBURG.   } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar"   Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
 —CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
 —&—
 Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
 JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".   Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.
 (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
 AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
 15517 Warwick Avenue
 DURBAN.

Phone Day 24169   Phone Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.
 14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufactures of all classes of
 Coffins and Wreaths;

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
 INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
 accepted by phone and despatched by rail
 at the shortest notice.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
 the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
 fumes, Curios, Fashion Goods
 and Jewellery, Wide Range of
 Indian, Persian and Chinese
 Carpets.

Stockists of well-known branded
 Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE
 Where Quality and Service
 are Paramount.

Luanshya,   Northern Rhodesia.

FOR
RUBBER STAMPS

AND
PRINTING

CONTACT
**STANDARD
 PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
 AND
 RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN.

PHONE 61006.
 P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS
 "QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG
Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI
Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. E. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

ATTRACTIVE SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Cropes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Volles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Volles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bemergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Benares and Thuse Jari Borders
Big Range in Stock.

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

LATEST HINDUSTANI RECORDS

Anarkali	6 Records	£2 6 6
Albela	6 "	2 6 6
Amber	6 "	2 6 6
Afsana	5 "	1 18 9
Deedar	5 "	1 18 9
Aan	5 "	1 18 9
Sagai	5 "	1 18 9
Sangeeta	5 "	1 18 9
Tarana	5 "	1 18 9
Boat Polish	4 "	1 11 0
Pooja	3 "	1 3 3
Dastan	5 "	1 18 9
Awaara	5 "	1 18 9
Saqi	5 "	1 18 9
Baaki	4 "	1 11 0
Daag	4 "	1 11 0
Hamlog	4 "	1 11 0
Jaaf	4 "	1 11 0
Poonam	4 "	1 11 0
Surayasteen	4 " 8 parts	1 11 0
Anhonic	3 "	1 3 3
Naujawan	3 "	1 3 3

We have large stocks of the following QUAWALI RECORDS,
Pankaj Malik, Kaachwala, Shaiklal Ismail Azad, Yusuf Azad,
Kallan Khan, Talat Mahmood, Ebrahim Ekbal and others.

Single Records at 7/9 postage and packing extra.
C.O.D. Orders accepted throughout the Union and Rhodesia.
Cash Orders Only accepted for Portuguese
East Africa.

We are Agents of FILM INDIA in English
Single Copies at 7/9 each. Postage Free.
Yearly £4-0-0, postage free.

AZAD CAFE

11a Kort Street, (First Floor,) Johannesburg
P.O. Box 3379, Telephone: 33-8583,
JOHANNESBURG.

પુસ્તક પર ચું—અંક ૪૯
તા. ૨૪ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

શુભ વાણી

ધર્મ, આપણને જીવનને જે રીતે સમજતાં શિખવે છે તે રીતે પોતાના જીવનને સમજતાં ને નિહાળતાં માણસે શીખવું જોઈએ; એટલે કે તેણે એમ સમજવું જોઈએ કે તેના ઉપર નથી તેની પોતાની માલીકી, નથી કુટુંબગી, નથી રાજ્યની; તેના પર માલીકી તેને આ સૃષ્ટિમાં મોકલનાર ઈશ્વરની જ છે. તેથી તેણે બાણવું જોઈએ કે તેની ફરજ પોતાના વ્યક્તિત્વના નિયમ અનુસાર તેમજ પોતાના કુટુંબના કે રાજ્યના કાયદા અનુસાર, ચાલવાની નથી; પણ જે સરજનહારે તેને જીવન દાન દીધું તેની જ આણુ સ્વીકારવાની ને તેના જ કાયદાને અનુસરવાની છે. જો આપણે આટલું જ સમજતાં થઈએ તો કોઈ પણ માનવી સત્તાની તેને ઝડીક નહીં લાગે. આપણે ફક્ત આટલું જ સમજવાની જરૂર છે. જે પ્રેમ ધર્મનું બીજું ઈશ્વરે માનવી માત્રમાં સુકયું છે અને મહાન આત્માઓએ જેને સીંચન કર્યું છે તે પ્રેમ ધર્મ દેખાડે તેજ રસ્તે માણસ માત્રે ચાલવું જોઈએ, અને એજ માણસે ના જીવપંથને ઉજાળનાર પ્રેમજી જ્યે.તિ છે, એમ જે ધર્મ પ્રેમી માને છે તે માનવી સત્તાની તાબેદારીમાંથી છુટી બાવ છે.

જે માણસ ધર્મનો અનુયાયી છે તેના ઉપર ગમે તેટલા સીતમ ગુજારવામાં આવે, તેને કેદમાં પૂરવામાં આવે, કે ભલે ફાંસીએ ચઢાવે પણ તે કોઈ દિવસ પણ પોતાના અંતર-આત્માના અવાજથી વિરૂદ્ધનું કાર્ય કદી નહીં કરે. શ્રેષ્ઠ લોકો આ સમજી ચુક્યા છે. અને આ સમજેલા લોકો જે રસ્તે પગલાં માંડ્યાં છે તે રસ્તે જનસમુહ ચાલી શકશે. એટલું જ નહિ પણ તેને તે રસ્તે ચાલ્યા વગર છુટકો જ નથી.

તેથી ભવિષ્યવાણી સમજાવે; કે એવો કાળ આવવાનો જ છે, જ્યારે સહુ માણસો ઈશ્વરનો ખેલ કાને ધરશે, યુદ્ધની કળાઓ ભુલી જશે. તલવારો ઓગળીને હળ-પુણી બનાવશે, ને ભાલાં ઓગળીને દાંતરડાં બનાવશે—ફાંસીઓ અને તોપો નકકામી પડી જશે. આ કલ્પના સૃષ્ટી નથી પણ એક નવી ને નિશ્ચિત જીવન પ્રણાલિ છે. અને જગત એ પ્રાણલિ તરફ ઉત્તરોત્તર આગળ વધી રહ્યું છે.

પણ એ કાળ ક્યારે આવશે?

અઠારસો વરસ પહેલા આ પ્રશ્ન ઈસુ ખ્રિસ્તને પુછાયો હતો તેના ઉત્તરમાં તેમણે કહેલું કે, જ્યારે મનુષ્યનાં દુઃખનો ખ્યાલો છલોછલ ભરાઈ રહેશે ત્યારે વર્તમાન જગતનો અંત આવશે અને સાથે સાથે ઈશ્વરના શુભ રાજ્યના—એટલે કે પ્રેમ પર રચાયેલા રાજ્યના ઉદયના શુભ સમાચાર ફેલાશે.

—ટોલ્સ્ટોય.

આ હરિયાળી જીવો તે કેવી ઉગે છે? તે નથી કાંતતી કે નથી વણતી. અને છતાં બાદ શાહ સોલોમનનો વૈભવ આ હરિયાલીના વૈભવ આગળ નજીવો હતો. જે તૃણ આજે ખેતરમાં છે અને કાલે ભઠ્ઠીમાં બળશે, તેને જે ઈશ્વર આવી શોભા અર્પણ કરે છે તે તેના ઉપર તમે વિશ્વાસ રાખો તમને શાની જરૂર છે તે તે જાણે છે. તમારે તો ઈશ્વરને ત્યાં શું જમાં કરાવવું તેનો જ વિચાર કરવાનો છે.

'ઈસુ ખ્રિસ્તની વાણી'માંથી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

ચુકવર તા. ૨૪ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૪.

ફીસ્ટમસ અને નવું વર્ષ

ફીસ્ટમસ અને નવું વર્ષનો મહાન શુભ પ્રસંગ આપણી સમક્ષ આવી ઉભો છે. જુલકાળ પર નબર કરતાં વીતી ગયેલું વર્ષ સુખદાયી નાનું હતું છે એમ આપણે નથી કહી શકતા. હાલમાં જગતભરમાં ભયંકર રેલો, આગો, ભયંકર વિમાની અકસ્માતો વિગેરે અનેક રૂપમાં કુદરતી દેવતા આવી ગયેલી છે અને ઇશ્વર રચેલા બેસુમાર સંકટો આવી પડેલાં છે. ઇશ્વરે સરનેલા આપણે સૌ છાંવે જે સરખા રહી નહિ શકીએ અને ઇશ્વરના આદેશોનું પાલન નહિ કરીએ તો ઇશ્વર નેકર તો આપણને સાગ કરે તેની દરિયાદ કરવાનું આપણને કયું કારણ નથી, આપણા પર પડતી સઘળી આડતો આપણને સચેત કરનારી હોવી જોઈએ પરંતુ તેણે આપણને સચેત કરવા નથી અને હજી આપણે ઘણા સંકટો સહેવાનું સરનેલું હોય તેવું જણાય છે. હાલની આપણી સરકાર આપણા ઉપર અનેક દુ:ખો નાખી રહી છે તેની આપણે કારણદા કરીએ છીએ. પરંતુ તેમાં આપણે પોતાનો કેટલો દોષ છે તેનો વિચાર કરવા આપણે એકદમ પશુ થાએલા છીએ ખરા? જે થાએલા હોઈએ તેો જરૂર આપણને સુનેહ હોય કે આપણા પર પડી રહેલાં સંકટોને માટે કેવળ સરકાર જ દોષિત નથી પરંતુ મોટો દોષ આપણે પોતાનો જ છે. તેનું કાન્યુ એ છે કે સઘળા છાંવેલાં ભાવિ દોરનાર ઇશ્વરનામાં આપણે શ્રદ્ધા ગુમાવી બેઠેલા છીએ અને તેનો ભય રાખવાને બદલે આપણે માણસનો અને માણસે કરેલા કામદાઓનો ડર રાખતા થયા છીએ. જે કામદાઓને આપણે અપમાન કરેલા અને અન્યાયી ગણતા હોઈએ તેને તામે યાત્રી પૂરી પરના કોઈ પણ માનવીની તાકત નથી કે આપણને ફરજ પાડે. ઇશ્વર ના સર્વોચ્ચ કામદાને અનુસરવાની અને એ કામદાઓને નમવાની આપણામાં દોષિત હોય તેો ઇશ્વર જરૂર આપણને સદાય કરશે જ. પરંતુ ઇશ્વર તેના બહુતોની કસોટી કરવામાં બાકી રાખતો નથી અને જે આપણી ખામી જણાય તે તેમાં તેનો દોષ નથી. આપણે આપણો પોતાનો જ દોષ જેવો જોઈએ અને આપણી રીતો, સુધારવી જોઈએ. આ મહાન શુભ પ્રસંગ કેવળ એક આનંદાત્મક વસ્તુ ગણવો જોઈએ નહિ પરંતુ અંતરબોધ કરવી જોઈએ અને

આપણને ખરે માર્ગ દોરવાની ઇશ્વરને પ્રાર્થના કરવી જોઈએ અમારી દ્રષ્ટિએ આ શુભ પ્રસંગનું ખરું મહત્વ એજ છે. અને અમે પ્રાર્થાએ છીએ કે પરમકૃપાળુ પરમેશ્વર આપણા સૌની ખામીઓને માટે આપણને દામા કરે અને એવા આશિર્વાદ આપે કે જેથી તેણે નિર્દેશના સત્યને માર્ગે વિચરવા માં રહેલી સઘળી અડચણોને વધી જઈ શકીએ અને જેઓ પોતાની અજ્ઞાનતા માં ઉંધે માર્ગે જઈ રહ્યા છે અને માનવજાતીને રંગડી રહ્યા છે તેઓને તે સન્મતિ આપે. આ હારીક પ્રાર્થના સાથે અમારા સઘળા વાચકોને અમે કાર્ટમસ યુવારક હૃદયે છીએ અને નવું વર્ષ સૌને સુખ શાંતી અને આપ્તાદી આપનારું નીરડો એવી શુભેચ્છા પાઠવીએ છીએ.

બાટપુર યુવક મંડળ

૧૯ નવેમ્બરના અંકમાં અજ બાટપુર યુવક મંડળ ઉપર લખેલા અગ્રવેખથી બાટપુર ગામના બાઇએ અમારા પર તારાજ થયા છે. બાટપુર તાપી નદીમાં ભયંકર રેલ આવવાથી બાટપુર ગામ તારાજ થઈ ગયું હોવાથી ઉપરોક્ત મંડળના કાયદાઓ આમવાસીઓને માટે ફાળો કરી રહ્યા હતા તેમાં અમારા એ લેખથી તુકસાન પહેાંચું છે કેમકે ઘણા બાઇએ ભેખ વાંચ્યા બાદ ફાળો આપવામાં જોળા પડી ગયા હતા. અમે ભેખમાં જણાવી ગયા હતા કે અમારો આશય જેઓ ઉત્સાહથી કામ કરી રહ્યા છે તેઓને ઉત્સાહ તોડી પાડવાનો નહોતો. અમે જે લખ્યું હતું તે શુભનિષ્ઠાથી અને આ દેશના આપણા બાઇઓનું હિત સમજીને જ લખ્યું હતું તેમાં બાટપુર આમવાસીઓને કશું તુકસાન કરવાનો પણ જરૂરથી આશય નહોતો, માત્ર એટલું જ કે આને હવે જ્યારે આપણા દેશમાં આપણી પોતાની સરકાર રચવાયેલી છે ત્યારે દેશના કોઈ પણ બાગમાં કશી ઠોનારત થાય તે તેના નિવારણના ઉપાયો તે લેવાને સચકત છે અને લેવાની તેની ફરજ છે. પ્રજા નો તેની પાસે તેમ કરાવાનો અધિકાર છે આ કારણથી હવે ગમે તે હોઈમાં બને તેને અહિ રાષ્ટ્રીય સ્વરૂપ આપી દેવાની જરૂર નથી કેમકે આ દેશમાં

આપણી પોતાની પ્રગતિએ ચકાવવા માં અને આપણી મહાન રાષ્ટ્રીય હકત ચકાવવામાં આપણને અત્યંત નાણા ભીડ પડી રહી છે અને હજી વધારે પડવાની છે તેથી આપણી પ્રથમ ફરજ આપણું પોતાનું સંભાળવાની છે કે જેથી આપણે આપણી માનુષ્યમીપર કે બહારની દુનીયાપર ભારરૂપ ન થઈએ. એટલું કરવામાં આપણે ભરતની મોટી સેવાજ કરેલી મળ્યુંશે. અમારી સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે આ અમારા નિચારોને થી. જવાહરલાલ નેહરૂ સંપૂર્ણપણે સમત યશે. આટલું છતાં જે બાઇઓ ધમકા ધરાવતા હોય અને બાટપુર આમવાસીઓને માટે ફાળો આપવા હચકતા હોય અજર તેો

સ્વદેશને માટે ખીન કોઈ પણ ફાળો થતા હોય તેમાં તેઓને થોડા વાગે તે મુજબ ફાળો આપી શકે છે. જેવો ફાળો આપવામાં પાપ છે એમ તેો અમે કહ્યુંજ નથી. બાટપુરવાસીઓને પોતાના આમવાસી બાઇઓનું દોષ ધાય એ ખીલકુલ સ્વાભાવિક છે અને અમારી તેઓ પ્રત્યે સંપૂર્ણ દિલસોજી છે. અને અમે આશો રાખીએ છીએ કે બાટપુર યુવક મંડળનો કાયકતા ઓને આપણા બાઇઓ નિરાશ નહિ જ કરે અને અમારા આમજા ભેખમાં અમે જે નિચારો દર્શાવી ગયા છીએ એ લક્ષમાં રાખીને તેઓના ફાળામાં ઘટતી ગદદ કરશે.

ડો. જી. એમ. નાયકરનું બાઇણ

આ ફ્રીકન નેશનલ ડેમોસ્ટ્રેસના અધિ- વેશનનું ઉદ્દ્યતન નાટાલ ઇન્ડિયન ડેમોસ્ટ્રેસના પ્રમુખ ડો. જી. એમ. નાયકરના વાંચવામાં આવેલાં લેખીત બાઇણથી યયું હતું. ડો. નાયકર પોતે તેમાં હાજર થઈ શક્યા નહોતા કેમકે તેમના પર પણ ન્યાય મંત્રી શી. સ્વ.ટ. તરફથી બધનો સુકવામાં આવેલા છે. ડો. નાયકરના બાઇણમાંથી કેટલીક કણીકઓ અહીં આપીએ છીએ.

નથી. જુલકાળમાં જે કાયદા પ્રજનના એકજ વર્ષને અને તે પણ પાસ કરી આફ્રિકનોને લાય પડતા હતા તે આને પ્રજનના આપીના વર્ષોને લાય પાડવામાં આવી રહ્યા છે. કાળા તેમજ ગોરાની સ્વતંત્રતા જેખમમાં આવી પડી છે.

પ્રકાશકની નોટીસ

ફીસ્ટમસના તહેવારોને લીધે ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ નો ડીસેમ્બર તા. ૩૧ મીના અંક બહાર નહિ પડે. આવતા અંક ઠાન્યુઆરી તા. ૩૧મીના બહાર પડશે.

કરવુ અડનો લુગ શર થયો છે અને નેશનલીસ્ટો નિરૂદ્ધતા બળો સમજવા લાગ્યા છે કે લોકશાસન અને સ્વતંત્રતા પર હજી વધારે હુમલા થવાના છે.

આવા વાતાવરણમાં આને યુતી ન માં આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદ પોતાનું જોર બતાવી રહ્યો છે. આપણે એ યાદ રાખવું જોઈએ કે દુનીયાની તવારીખ માં રાષ્ટ્રીય સ્વતંત્રતાની હકત કહી પણ નિષ્ફળ નીવડી નથી અને મારી ખાત્રી છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં પણ ગમે તેટલી અડચણો નખાઈ રહેલી હોવા છતાં પણ તે સફળ યશેજ.

આફ્રિકન નેશનલ ડેમોસ્ટ્રેસના નેતાઓ ને માન ઘટે છે કે આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદે આવા વાતાવરણમાં પણ લોકશાસન નો માર્ગ લીધેલો છે, આફ્રિકન નેશનલ ડેમોસ્ટ્રેસનું સૂત્ર ‘દક્ષિણ આફ્રિકા આફ્રિકનોને માટે’ નથી પરંતુ ‘દક્ષિણ આફ્રિકા તેમા વસી રહેલી સઘળી જાતી ના લોહોને માટે છે.’ તે છે.

કચડાયેલા લોહો તરીકે લોકશાસન ના સિદ્ધાંતોમાં દ્રવ્યજ માનતા હોઈ કોઈ પણ પ્રકારના શાહીવાદ અને સંસ્થાનવાદનો આપણે સંપૂર્ણ વિરોધ કરીએ છીએ. માણસથી યતા માણસ ના શોણણને આપણે વખોડી કાઢીએ છીએ. શાંતીને માટે જગતભરમાં ચાલી રહેલી હકતમાં આપણે સામેલ થઈએ છીએ અને આ શાંતી કે જેને માટે માનવજાતી જખી રહી છે તેમાં સક્રીય ફાળો આપવાને આપણે બંધા- એલા છીએ. એ ફાળો પાસ કરી સઘળા પ્રકારના જાતીબેદનો વિરોધ કરી આપણે આપી રહ્યા છીએ. આપણા હૃદયમાં આપણે દ્રવ્યજ માનીએ છીએ કે જાતીબેદમાં સામુ- દાયિક વિષયુદ્ધનાં ખીજ રહેલાં છે અને તે અટકાવવાને આપણે પ્રતિજ્ઞાથી બંધાયેલા છીએ. શાંતીના ઉપાસકો તરીકે આપણે યુદ્ધના શત્રુ છીએ અને સરાજ્જતાની આને ચાલી રહેલી દરીકાષ નો આપણે વિરોધ કરીએ છીએ એટલ અને હાઇડ્રોજન બોમ્બના ઉપયોગ પર સંપૂર્ણ પ્રતિબંધ મુકાવાનો આપણે પક્ષ લઈએ છીએ.

ગોરાના વર્ચસ્વ પર ચ્યાએલી સેએગેશન અને એપાર્ટહેડની નીતીએ આપણા દેશને પામચાલીની અણી પર લાવી મુક્યો છે, વધારેને વધારે લોહો માનતા થયા છે કે શાંતીની જેમ આઝાદીના પણ બાગલા પાડી શકતા

આપણે ન્યારે આઝાદીની વાત કરીએ છીએ અને સઘળા દક્ષિણ આફ્રીકાવાસીઓને ખરી આઝાદી આપવાની આપણા લેખોને સંગઠીત કરી રહ્યા છીએ ત્યારે સરકાર ખીન-ગોરાઓને કાયમની ગુલામીમાં રાખનારા ચાલુ કાયદા ધરી રહી છે. નેશનલીસ્ટોને એપાર્ટહેડને ખરાબમાં ખરાબ કાયદો બાન્ટુ એન્લુરેશન એક્ટ છે, જે આફ્રિકનોને કાયમને માટે એક પરતવ પ્રથમ બનાવનારો છે. લોકોને ગુલામીમાં રાખનારા સિદ્ધાંતો સાથે સમાધાની ઢોલન નહિ શકે અને તેથી દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકશાસનના સઘળા બળોએ સઘળાં સાધનો વડે કાયદાની સામે લડવું પડશે.

સઘળા દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓએ સંબંધવું બેઠાએ કે ટ્રાંસવાલમાં વેરટનું પડશે.

એરીયાજના લેખો પોતાના ધરના રક્ષણ માટે સખત લડત લડી રહ્યા છે. આને વેરટનું એરીયાજમાં જે બની રહ્યું છે તે રાષ્ટ્રિય અગત્યનું છે, કારણ એ લડતની સફળતાપર ઘણું અવલંબેલું છે. ગૃપ એરીયાજ એક્ટને અમલ થવા દેવામાં આવશે તો આને જે વસ્તુ વેરટનું એરીયાજમાં બની રહી છે તે આવતી કાલે દક્ષિણ આફ્રીકાના ઘણા ભાગોમાં બનશે. ગૃપ એરીયાજ એક્ટની રૂએ જુદી જુદી નતીઓને માટે વાડાઓ પાલવી થેળના બતારી આપે છે કે એપાર્ટહેડના સિદ્ધાંતને સંતોષવાને દબારો લેખોને પોતાના ધરોમાંથી કાઢી મુકવામાં આવશે. આ જુલમી કાયદા સામે આપણે આપણા સઘળાં બળો વડે લડવું પડશે.

ખાંડને બદલે મધ લેવું સાઈ ઢોલ છે, મધ અને દૂધ પુરાણા નમાનાથી છપ્પરનો ગોરાક ગણાય છે. દબારો વાંચી આપણે ન્યારે એમ કહીએ કે દૂધ અને મધની બુગી છે ત્યારે તેનો અર્થ એવો થાય છે કે બધાને માટે બુગી, દૂધ, અને મધ એ તંદુરસ્તી અને આનંદની બુગી છે.

મારા પોતાના સંતોષ ખાતર જે અનુભવથી જાણ્યું છે અને મને થોડો પણ સંશય નથી કે જે ઠાકરાઓ ફૂટ અને મધ લેતા ઢોલ અને નેચાને ખીરકીટ, કેક, સ્ટીટ ખાવાની ટેવો ન હોય તેઓ પુરું તંદુરસ્ત હોય છે. તેમના દાંત મન્યુત અને સફેદ હોય છે ન્યારે ખીન ઠાકરાઓના દાંત સડેલા અથવા નાજુક હોય છે. અને ખીન બાળકોની જેમ તેઓને ગળતુ નાક, કે કાકડા, કચ્છપાત વિગેરેની કશી ફરીવાદ નથી હોતી. ન્દાન પણથી બાળકોને સુકા પ્લુનસ દરાખ વિગેરે સુકો ગેવો, લીલા ફળો અને મધ દૂધ આપશે તો તેઓને કેક, ખીરકીટ, વીગેરે ખાવાનું મન નહીં થાય. અને તેઓ ખાંડના ઝેરના ભોગ બનતા બચશે.

દાકતર લીયોનેલ પીકટને બાળકોને આવતી પેટની ચુપો માટે ઇલાજ શોધ્યા છે કે એક કાચુ ટરનીપ લઈ અને વચ્ચે કાચુ પાડી-વચ્ચે પોલુ કરી-એમા ત્રણચાર ચમચી મધ નાખી થોડા કલાકો રાખવું—ન્યાં સુધી તે રસથી ઇલકાય ત્યાં સુધી—અને એ રસ બાળકને દિવસના ત્રણ કે ચારવાર આપવો એનાથી એ રોગ મટી જાય છે.

આવા સાદા ઇલાજો જાત જાતની દવાઓ કરતાં ઘણા સારા ઢોલ છે પણ આપણે મૂર્ખ છીએ કે, આપણે રોતે અને આપણા બાળકોને પહેલાં ઝેર, ખીરકીટ કેક પીણા ખીડી તમાકુ ખાંડ વિગેરે દ્વારા આપી કે લઈ પછી તેના પરીણાગો યતા અટકાવવાનો ઇલાજ કરવો એજ બને છે. આપણે આ ઝેરથી ઇપટાપલા છીએ તેની બળમાં ફસાયલા છીએ.

તુતન વર્ષની શુભેચ્છાઓ

1. આ અભિનવ નવીન વર્ષ સૌને મંગલ પ્રેરક બને.
2. અહીંસાનો પુરા અર્થમાં વિભવ યાઓ.
3. વિશ્વની સર્વ પ્રજાઓની શાંતિ, ના અને શુદ્ધિના પ્રયોગોમાં તપ અને બલિદાન કરનારાં શુદ્ધિમંડળો અને શાંતિસેનાઓ દરતીમાં આવો.
4. વિશ્વત્સલતાનો માર્ગ સરળ બનો.
5. સદ્દુ ક્રિવાર્થાઓની પ્રગતિ ઇવન અને જગતના મહાનિયમ તરફ વલો.
6. ગામડાંઓ, સ્ત્રીજાત, અને પછાત લેખી કાંઠલા વગેરે સુયોગ્ય નેતાગીરી નીચે સંગઠિત થઈ નરી સમાજરચનામાં આમળ આવો.
7. વિશ્વના ધર્મસંધો, શુદ્ધ સહકારી પ્રવૃત્તિ, શુદ્ધ ગ્રામ પંચાયતો, સર્વોગી અનુસંધાનો વગેરે સમ-વપના પ્રયોગો નાં પ્રેરણાપાત્ર બનો.
8. મધ્યમ વર્ગનું મોદું શહેરો, અંગત માહિતીની જ્વાલસા, ખાનગી યત્રો તેમ જ કેન્દ્રિત સત્તાને બદલે ગ્રામ પુનઃરચના, માનવતા, સહકારી આમોદોગો, અને પાયાશુદ્ધ ગ્રામપંચાયતો તરફ વલો.
9. ગ્રામ સંમંડનો, સર્વસેવા સંઘ, અને કેમિસ ત્રણેયનું વિવેકપૂર્ણ અનુસંધાન કરનારા પ્રાયોગિક સંધો દેશભરમાં રચાઈ જાઓ.

—સંતબાલજી.

શુક્રપીઠમ, ઇનકમ ટેકસ રીટન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલિવરન્સ અને ઇનસ્પેક્ટરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ

૨૨૩ મેઝાસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફરેસ્ટાટાઉન, બેંકાનીસબર્ન, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

આરોગ્ય

ખાંડ એ ઝેર છે

મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેડીસીન

[આ ખારામાં વાંચકો કાંઈ પણ સવાલો પોતાની તંદુરસ્તી માટે પુછવા માંગતા હોય તેઓ અમારા પર ચોકકસથી તેમ જ ઉપરોક્ત લેખક પર ચોકકસી તે સવાલ અને તેનો જવાબ ઈ. ઓ.માં પ્રાપ્ત્યું. લેખક કાંઈ કુદરતી ઉપચારના બંધુકાર છે. —તંત્રી ઈ. ઓ.]

આજ કાલ રોમનું પ્રમાણ જેમ જેમ વધુ જોવામાં આવે છે તેમ તેમ જણાય છે કે ખાંડ પોતાનો ભાગ જેવી રીતે જત્રવે છે. ખાંડ એખલી-અથવા ઠોષ પણ સ્ટાર્ચ વાળા ખાવાના સાથે ભેગી કરવીએ ઝેર બરાબર છે. ખાંડ શરીરમાં જતાંજ એનું રૂપાંતર થઈ તે આપણા વ્હવદારને રોષી લે છે અને તેથી કચ્છપાતના ભોગ બનવું પડે છે. અને પછી આપણી જાત જાતની ફરીવાદ ઉભી થાય છે.

તમે જોશો કે કોઈ પણ નાનાં બાળકોને, કાકડા, સડેલા અથવા ખરાબ દાંતો, અથવા હમેશા રડેતી શરદી, અને કફ હમેશા યજ આવતો, અને તમે તેને ધ્યાનથી તપાસસો તો તમને જણાશે કે એને વધુ પ્રમાણમાં સ્ટીટ, કે ચોકલેટ ખાવાની ટેવો હશે. કેક, આઈસ્ક્રીમ, કેન્ડી, ખીરકીટ, વિગેરેના રૂપોમાં બાળકોને સ્ટાર્ચ અને ખાંડ ભેગા મળે છે. તમે જો સવાર ના દામમાં જવ તો તમને જણાશે કે નિશાળે જતા બાળકો દામમાં ખેડા ખેડા સ્ટીટ ખાતા હશે. અને વધુમાં તેઓ ઘરમાં પણ વિવિધ ખાવાની વાનગીઓમાં ખાંડ લેતા હશે.

મારી પાસે એક એવો દરદી આવ્યો હતો કે જેને ફેરોનરી ડ્રામ્બોસીસ ની ખીમારીને અંગે ફેટલાક માસ હોસ્પીટલમાં ગાળ્યા હતા. એક વખત અમે બને એકજ ટેમલે ખેડા હતાં અને તે દરદીએ પોતાની ચાહમાં પાંચ ચમચી સફેદ ખાંડ લીધી હતી. તપાસ કરતાં જણાવ્યું કે તેને ચાહ

પીવાની ઘણીજ ટેવ હતી અને એમાં માં એમણા દીવસના છ કપ તે પીતો હતો. આ જોતા જે વિચાર કરીએ તો એમણાં એકી ત્રીસ ચમચી ખાંડ ફક્ત ચાહમાંજ તેના પેટમાં જતી એટલે કે અરધો રતલ આસરે રોજની થાય. એને જે ફેરોનરી ડ્રામ્બોસીસની ખીમારી હતી તેને માટે પછી કારણ સોધવાજ ક્યાં જવાનું? અને આ બધા ઉપરાંત તે બુખ ખીડી કુકનારો પણ હતો. પછી આશ્ચર્ય શાનું?

એ પણ જણવા જેવું છે—જે કે દુઃખદ પણ છે—કે મોટા ભાગના દરદીઓને તપાસતાં જણાશે કે તેઓ ચાહ, ખીરકીટ, કેક, ઉપર જીવે છે. વધુ તપાસતાં એમ પણ જણાશે કે તેઓ પુરા દીવસમાં લગભગ ૧૨ થી ૨૦ દીરપુન ખાંડ રોજની લે છે. ખાંડ શરીરને થોડી રકુરતી અને તાજગી આપે છે. પણ તેઓની બુખ મારી નાખે છે આથી તેઓ ખીને ખોરાક બજુ લેતા નથી. અને તેના પરથી જણાય છે કે પૂરતા શીરને જેમણે સત્વો વગર તેઓ હેરાન થાય છે. અને તે ઉપરાંત શરીર ઝેરથી બરેલુ હોય છે કે જે ચાહ, ખાંડ, તમાકુ અને પીણાઓમાંથી તેમના શરીરમાં પ્રવેશે છે.

ખાંડ પણ એક ફેરી પીણું છે. આપણે જેટલી વધારે લઈએ તેટલી વધારે તેની તલપ લાગે છે અને પછી આપણે તેના શુભામ બનતા જઈએ છીએ.

મધ વિગેરે પુરતા પ્રમાણમાં બાળકોને આપશે તો તેઓ ચપલ અને નિરોગી રહેશે.

દુનીયાના મેંબીયનો મધ લે છે. કારણ મધ હૃદય માટે સારૂ ગણાય છે અને તે રકુરતી પણ આપે છે. નીવખીત ધીમે ધીમે વધારતા ન્યારે તેઓ મેંખીયની હરીશ્મમાં ઉતરવા નો દિવસ આવે ત્યાં સુધીમાં દિવસના એકથી દોઢ રતલ મધ લે છે. મધ તેઓને જોઈતી ચપળતા અને ઉત્સાહ આપે છે. અને મૃદુનતને અંતે નસ દાડકાં કે મસલસ વિગેરેને કશી તાણ નથી પડતી અને તેને લઈ તેઓને નસોની ખેંચ ફે ગોટલા ચઢી જવા વગેરે કળ ચડતી નથી.

રહોમાં રહેતી ટાળીઓ કે જેઓ આરોગ્ય, શક્તી, અને હિમ્મત માટે પંકાયલા છે તેઓને જોશો તો તેઓ પોતાના બાળકોને મધ અને ઊંસ આપતા આવેલા હશે.

જુના વખતમાં હોદના, આયર-લેન્ડના, સ્કેન્ડીનેવ્ડીયા, અને ખીન દેશોના વીરો મધ ઉપર રહેતા જેવા માં આવ્યા છે. ક્રીકોની જુની કહેવતો મુજબ અમૃત એ મધમાંથી બનેલું બગવાનું બોજન ગણાય છે.

અમેરીકામાં એવી ઘણી સંસ્થાઓ છે કે જેઓ પાંકુ રેખાથી પીલાતા બાળકોને પા ચમચી મધ આપીને તેઓને બચાવી સુંદર સચકત બનાવવા ના દાખલા છે. નવ જન્મીત બાળકને પણ મધ આપી શકાય છે.

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસનું ૪૨મું અધીવેશન

પ્રમુખ એ. જે. લુહુલીનું ભાષણ

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસનું ૪૨મું અધિવેશન જે ગયા ગ્રહ શુક્ર, શની અને રવીવારના ઠરખનના બાન્દુ સોમ્પલ સેન્ટરમાં મળ્યું હતું અને જેનું ઉદ્ઘાટન નાટ્યક પ્રદર્શન કોંગ્રેસના પ્રમુખ, ડૉ. જી. એમ. નાયકરના દરને યજ્ઞ હતું-ડૉ. નાયકરને સરકારે અટકમાં રાખેલા દેવાથી તેમનું લેખીત ભાષણ વાંગી સંબંધાવવામાં આવ્યું હતું-નેના પ્રમુખ એ. જે. લુહુલી, જેમને પણ અટકમાં રાખવામાં આવેલા છે, તેમનું નીચેનું લેખીત ભાષણ ગ્રેફર ઝેડ કે. મેન્યુસ તરફથી વાંગી સંબંધાવવામાં આવ્યું હતું:

મારી પોતાની વતી તેમજ કોંગ્રેસની અંદર તેમજ બહાર ખીલ દબરો જેઓ, નજીકના ભવિષ્યમાં આપણા આ દેશમાં સઘળાઓને માટે આઝાદી પ્રાપ્ત થવાની આશા રાખી રહ્યા છે, તેઓની વતી હું તમને વંદન કરું છું. તમારા નેતાઓ, જેઓ પર પ્રતિબંધી ગુલામ છે અને અટકમાં રાખવામાં આવેલા છે, તેઓના તરફથી ખાસ વંદન અને પરિપત્ની સહજતા માટે શુભેચ્છાઓ નિવકારો. તેઓને આત્મા તમારી સાથે છે. હુશરને એટલે અનુમદ છે કે કોંગ્રેસને લોકોના હૃદયમાંથી જાતક કરવાની તેજી ન્યાયમંત્રી રવાનને શક્તિ આપેલી નથી.

આપણા પોતાના પ્રતિબંધિત યજ્ઞેશ અને અંધનમાં રાખવામાં આવેલા નેતાઓ સાથે આઝાદીની લડતમાં સામેલ યજ્ઞેશ આપણા મીત્રો, જેઓ પર પણ પ્રતિબંધો આ દેશના અને સામાન્ય રીતે જનતાના રાજકીય ક્ષેત્રમાં ખૂબી રહેલી ઘટનાઓ અને ચાલી રહેલી પ્રવૃત્તિઓ જેને આફ્રિકામાં ચાલી રહેલા માનવમતીના મહાન યુક્તિ સંગ્રામ સાથે સંબંધ રહેલા છે, તેના તરફ હું તમારું ટુકમાં ધ્યાન ખેંચવા ઇચ્છું છું.

આપણા દેશમાં ચાલી રહેલા રાજકીય સંગ્રામમાં આપણે એટલા બધા પ્રતિબંધો છીએ કે તેનાથી યજ્ઞ રહેલા લાભો અપણે જોઈ શકતા નથી, પણી બને તે ગમે તેટલા નજીક હોય.

જનતાની કોંગ્રેસની સ્થાપનાની ચળવળની સહજતા

આ ચળવળમાં દેશના સઘળા વર્ગોને એકત્ર કરવાનું કામ જે કે ધણું કરવાનું બાકી છે છતાં એમ કહેવું અતિશયોક્તિ બનેલું નહિ પ્રજાપતિ કે જ્યાં જ્યાં એ ચળવળ ચાલી રહી છે ત્યાં તેજી સાધારણ માણસનું ધ્યાન દરી લીધેલું છે. જે ધેલજાથી સરકાર એ ચળવળ દાખી દેવાનાં પ્રયત્નો કરી

રહી છે એવું તેની રાજકીય સહજતા નો પુરાવો છે.

પચાસ દબર આઝાદીના સૈનિકોની આપણી હાકલને આપણે વધારે પ્રબળ બનાવવી જોઈએ. આ ચળવળના એક સીધાં પરિણામ તરીકે, અનેક જનતાઓ વાળા આપણા આ દેશમાં જનતાની કોંગ્રેસ દારા હું દક્ષિણ આફ્રીકાના સઘળા વર્ગના હબરો લોકોને આઝાદીની લડતમાં એકત્ર યજ્ઞ કુચ કરતા કહ્યું છું. એ ચળવળ અત્યારથી જ પ્રુખ જોર પકડી રહી છે.

ખ્રીસ્તી ચર્ચો અને એપાર્ટહેડ સામાન્ય રીતે જોતાં ખૂં છે કે ચર્ચો પોતાના ગોરા કે કાળા અનુયાયીઓના રાજકીય વિચારો પર ખાસ અસર પાડેલી નથી. અહીં તરફ કોઈ ઇચ્છાએ દક્ષિણ આફ્રીકાના નેટીવો પ્રત્યે ની નીતી જેને ખ્રીસ્તી ધર્મના આધારે વખોડી કાઢેલી છે.

ચર્ચના ખાસ કરી આફ્રિકન વિભાગમાં રાજકારણને અન્ય દુન્યવી બાબતોની જેમ ત્યાજ્ય વસ્તુ ગણી કાઢવાની વૃત્તિ રહેલી છે. આપણે ચર્ચ પાસેથી જેની આશા નથી રાખતા કે તેજી ઇચ્છા પશુ રાજકીય પક્ષ કે સિદ્ધાંતને ટેકા આપવો જોઈએ. પરંતુ તેની પાસેથી એટલી તો આશા રાખીએ જ છીએ કે તેના અનુયાયીઓને તે ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતો જેવા શીખવે કે જેથી રાજકીય બાબતો અને સિદ્ધાંતોને તેઓ ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતોની દ્રષ્ટીએ શુદ્ધિ પુરવક નિહાળી અને તેની પરિક્ષા કરી શકે.

ડચ રીફોર્મ્સ ચર્ચ અને ખીલ ડેટલાંક ચર્ચો સિવાય બાકીનાં ચર્ચો બાન્દુ એન્જ્યુકેશન એક્ટની રૂએ રથપા નીચી નિયંત્રોની બાબતમાં સર્વોચ્ચતે નિશુલ્કપરે આવી શક્યાં નથી, છતાં એટલી વસ્તુ સંતોષ જનક છે કે એ કાયદામાં રહેલા એપાર્ટહેડના તત્વો ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ દેવાના આધારે તેઓ એ કાયદાને સંતુલ્યતે વખોડી રહ્યા છે.

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસમાં આપણે શેમન ક્યેલીક ચર્ચના તેમજ ખીશપ એન્જોઝ રીઝર્વનાં ઠાપ નીચેનાં એન્જીકન ચર્ચોનાં એ કાયદાને સંદર્ભ વખોડી કાઢનારાં પગલાંને હાઈક ટેકો આપીએ છીએ આ વર્ષમાં યુનીયનમાં તેમજ યુનીયનની બહાર ખાસ કરીને ઝેટ ખીટનના ચર્ચ એક ઇચ્છાએ એપાર્ટહેડની નીતીને જાહેર રીતે સંદર્ભ વખોડી કાઢેલી છે અને એ પ્રદિએ આ વર્ષ પાદગાર વર્ષ તરીકે ગણાયો. વર્ડ્સ કાઉન્સિલ એક ચર્ચના, વિશ્વની અગત્યની મહાન સંસ્થાની યુનાઈટેડ રેટરસમાં એવનસ ટન ખાતે મળેલી જેકે એપાર્ટહેડની

નીતીને વખોડી કાઢી એ ધણી આશ્ચર્ય આપનારી બાબત છે.

જેન કોલીન્સ જેવા ખ્રીસ્તી ધર્મના સિદ્ધાંતોને માટે ખુબિય ઉદાવનારા મહાન ખ્રીસ્તીએ આપણા દેશની લીધેલી યુક્તકાન આપણે બહી નહિ શકીએ.

કામદારોમાં જમત યજ્ઞ રહેલી વિરોધની ભાવના

આ વર્ષે ખાસ કરી ડરખનમાં નોકરીની અસંતોષ કારકરિયતિ સામે આફ્રિકન કામદારોમાં વધી રહેલા વિરોધ આપણે સઘર્ષ નિહાળી રહ્યા છીએ. ગોદીમાં, યુનાઈટેડ રાખેકો કંપની અને પાઇનટાઉનના એક કારખાનાના કામદારોએ લીધેલાં પત્રમાં ખાસ નોંધ પાત છે.

પ્રાંતિક તેમજ મધ્યરથ કોંગ્રેસોએ ટ્રેડ યુનીયનના નેતાઓ સાથે વધારે સંપર્ક બાંધવો જોઈએ.

આપણા દુઃખોણી કાહાણી

દક્ષિણ આફ્રીકાના ગોરા વત્તીઓ આપણને યુગામીમાં રાખવા માગે છે તેનું સ્મરણ કરાવનારી પરિસ્થિતિના ડેટલાક અત્યંતના દુઃખદ સુદાઓ આફ્રીકનોના ધ્યાનપર લાવવાની હું જરૂર જોઈ છું. નેશનલીસ્ટ સરકાર પોતાના નેટીવ એક્સ ડીપાર્ટમેન્ટના પ્રસિદ્ધિ ખાતાં દારા ખોટી લાકચો આપીને એપાર્ટહેડની નીતીમાં રહેલી બદોઓને ચાલાકીથી છુપાવી રહી છે એ વાત જે કે ખરી છે છતાં નેશનલીસ્ટ સરકારના આપણે આભારી છીએ કે ગોરાનો સ્વાર્થ સાધવાને કાળાને કાયમ ની યુગામીમાં રાખવા કંઈ પણ કરતાં તે સંજોગવાની નથી એ વસ્તુ તેજી અચુક પહે રપટ કરી દીધેલી છે. આશ્ચર્યજનક તો એ છે કે સરકારની આટલી નજાઈ છતાં પણ ઉચ્ચ વગ ધરાવનારા ડેટલાક આફ્રીકનો જેવા પડેલા છે કે જેઓ પોતાના બાઇઓને આજી રિયતિને વગર વિરોધે સ્વિકારી લેવાની શિખામણ આપી રહ્યા છે.

આવા ખોટા લોકો "નહિ માખા કરતાં કહેણો માખો સારો" "આફ્રીકનો હજી આઝાદી બોગવવાને લાયક નથી" "તમારી મામણીઓમાં નરમાશ વાપરી પડેલાં ગોરાને છતી લો" વિગેરે ખોટું ખોટું સમજીને પોતાની કામને કોહ કરી રહ્યા છે. જાત જાતના તરંગો કરીને તેઓ જેવી મતલબનું કહી રહ્યા છે કે કંઈ પણ પરિશ્રમ કર્યા વિના ઇશ્વર વખત પાકે આપણને આઝાદી આપી દેશે. તેઓ એ વસ્તુ જુલી જન્ય છે કે આફ્રીકાના સઘળા લોકોને આઝાદ કરવાની મહાન લડતમાં જોડાવવાને આફ્રીકનોમાંથી આઝાદીના સૈનિકો પાકાની ઇશ્વર ક્યારે ની રાહ જોઈ રહ્યા છે. આ ખોટા નેતાઓ આફ્રીકનો પાસે ખરી વસ્તુને પ્રાદેસે તેને પડછાંચો સ્વિકારાવવા માંગી રહ્યા છે અને તેમ કરીને ઇશ્વર

દત આઝાદીને પ્રાદેસે એપાર્ટહેડના ટુક ડાખોળી, સિદ્ધાંતની બાબતો ખોટી ખોટા અર્થ લાખોળી સંતોષ માની ઇશ્વર પાસે યુનેખાર હરે છે.

પરિસ્થિતિની મંબીરતાની ખાત્રી કરાવવા આપણી રિયતિની ડેટલીક મહત્વની ઠકાકોતો હું તમારી સમક્ષ રજી કરવા માંગું છું.

(૧) દક્ષિણ આફ્રીકામાંથી ક્ષીણ થતી ઉદાર વૃત્તિ દક્ષિણ આફ્રીકાના ગોરાની વજીય જેવી છે એ આ શોચનીય વસ્તુપરથી જોઈ શકાય છે.

ઉદારતા એટલી ખરાબ વસ્તુ યજ્ઞ પડી છે કે ઇચ્છા પણ ગોરા જરા પણ ઉદારતા બતાવવા જન્ય તો તેને લખ બમ સંપૂર્ણ પહે બદિબુત ગણવામાં આવે છે. મરહુમ જે. એચ. ડેકે-મેયરના જેવા દક્ષિણ આફ્રીકાના એક મહાન નરની પંથુ તેઓના પોતાના જ પક્ષના સઘેા તરફથી બદોજા યાજ પછી આપણા આ તુચ્છ દેશની તુચ્છતાની વાત જ શું કરવી? દક્ષિણ આફ્રીકાના ગોરા વત્તીઓએ જીજીયું જોઈએ કે, જાતી, ગાતી કે વર્ણને બેદ રાખ્યા વિના ખરાં લોકશાસનના ધોરણે આફ્રીકનોને આઝાદ કરવાને જે યુરોપીયનો કામ કરી રહ્યા છે તેઓ ના પ્રત્યે આફ્રીકનો માન ધરાવે છે અને તેથી કોંગ્રેસ એક ડેમોક્રેટસની સ્થાપના માટે આફ્રીકનો આભારી છે. અને એ સંસ્થાની સાથે આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ આઝાદીની લડતમાં સાથ આપી રહી છે, લીખરલ પાર્ટીની હરિતને માટે પણ આપણે આભારી છીએ. આપણી અને તેની જે જે નીતીઓ વચ્ચે સામ્ય રહેલું છે તેમાં આપણી બન્નેની વચ્ચે ખીવતા બરી સમજીતી અને સહકાર રહેલાં છે.

અહિં મારે દ્રઢતા પુરવક જીજીયવું જોઈએ કે, આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસે સ્વાભાવિક રીતે પોતાની પ્રવૃત્તિને માટે કામ કરવાનું છે છતાં આ દેશમાં વર્તા રહેલાં પ્રત્યાઘાતી બજોની સામે ખુબિય ઉદાવવાને તે સઘળા જાતીઓ નો સંમહીત મોરચો ઉભો કરવાની નીતીને અનુસરવાને બંધાએલી છે.

વધતાં જતાં પ્રત્યાઘાતી બજો

આપણે એ વસ્તુ જુલવી નહિ જોઈએ કે જોર પ્રજનસત્તાક રાજ્ય સ્થાપવાની આપણુક મતિ યુનીયનમાં વધવા લાગી છે, આ કારણને લખને જ યુનાઈટેડ પાર્ટી અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટી વચ્ચેને બેદ કિન પર કિન નહિ પારખી શકાય તેવો યજા લાગ્યો છે. યુનાઈટેડ પાર્ટીની નેટીવ સવાલ પરની નવી નીતી, જેની એટલી બધી રાહ જોવાઈ રહી હતી, તે ડી. રજાઉસના નેતૃત્વ નીચે સ્થીર રહી છે અને કેલેક અંચે તેજી પીએ હક પણ કરેલી છે. દાખલા તરીકે એક વખત હતો કે જ્યારે એ પાર્ટી આફ્રીકન ટ્રેડ યુનીયનોને સ્વિકારવાનો મંબીર વિચાર કરી રહી હતી

મરણ નોંધ

શ્રી જટાશંકર પ્રાણશંકર વ્યાસનું અવસાન

પ્રીટોરીયાના જુના અને જાણીતા વતની શ્રી જટાશંકર વ્યાસ, જેઓ "હંકાકા"ના પ્રેમ અને આદર બધાં નામથી જાણખાતા હતા, તેમનું ટુંક માંદગી બાદ ૮૦ વર્ષની વયે સોમવાર તા. ૧૩મીના, ૩૫૬ કર-મ્યુલન સ્ટ્રીટ પર આવેલા પોતાના મુકામે યજ્ઞેલાં અવસાનથી હોદી કામ ને એક જુની અને પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિ ની ખોટ યજ્ઞ છે. સ્વર્ગસ્થને જન્મ ૧૮૭૮ માં રાજકોટમાં થયો હતો અને ૧૮૯૬ની સાલમાં તેઓ દક્ષિણ આફ્રીકા આવ્યા હતા, ખોર લાડાઈ સુધી તેઓ ટ્રાંસવાલમાં રહ્યા હતા અને ત્યાર બાદ ફરી હોદની મુલાકાતે ગયા હતા. ૧૯૦૧ની સાલમાં ત્યાંથી પાછા આવી નારોલમાં રહ્યા હતા અને એક વર્ષ બાદ ટ્રાંસવાલ જઈ પ્રીટોરીયામાં જનરલ ડીલરને વેપાર શરૂ કર્યો હતો અને લુકકીપીંગની એજન્સી ખોલી હતી. મળતાવડા અને આનંદી સ્વજાંવને લીધે જેઓ તેમના સહવાસમાં આવ્યા હતા તેઓ માં તેઓ પ્રિય યજ્ઞ પડ્યા હતા. સઘળા જાહેર પ્રવૃત્તિઓમાં તેઓ ઉડો રસ લઈ રહ્યા હતા અને મહાત્મા માંધીજીના નેતૃત્વ હેઠળ ૧૯૦૭-૧૯૧૪ દરમિયાન આવેલી અધિતિહાસિક સત્યાગ્રહની ઘડત વખતે પ્રીટોરીયામાં એ હિસવાસની દેખરેખ તેમને હરતક હતી અને મહાત્મા માંધીજી દક્ષિણ આફ્રિકામાં રહ્યા ત્યાં સુધી તેમનું મુકામ મહાત્મા માંધીનું કેન્દ્ર રહ્યું હતું, અને ત્યાર બાદ પણ મી. સી. એફ. એન્ડરૂઝ બ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકા ની મુલાકાતે આવતા અને પ્રીટોરીયા જવાનો પ્રસંગ આવતો ત્યારે તેમનું કેન્દ્ર પણ એજ હતું. યુનીયનની મુલાકાતે આવતા ધણી લોકો યાત્રા ના સ્વયં તરીકે તેની મુલાકાત લેતા હતા, સ્વર્ગસ્થ શ્રી વ્યાસ એ મુકામે પચાસ વર્ષ સુધી રહ્યા બાદ અંત કાળે મહાનની માલીકી બદલાતાં તેમને મહાન ખાલી કરવાની નોટીસ મળી હતી. પરંતુ ખાલી કરી શકે તે પહેલાં તેઓ દેહ ત્યાગ કરી ગયા. સ્વર્ગસ્થ ત્રણ બાઇઓમાંના છેલ્લા બાઇ હતા. તેમના બે બાઇઓ તેમની અમાઉ સ્વર્ગવાસ પામ્યા હતા. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા અને ત્રણ પુત્રોને શોક કરતા મુકામ ગયા છે હજાર તેઓને થયેલી અનિવાર્ય ખોટ સહન કરવાની ધારજ અને શકિત અને સ્વર્ગસ્થના આત્મા ને ચિરશાંતિ બક્ષે.

સ્વર્ગસ્થની દહન ક્રીયા મંડળવારે સવારે સાડા દસ વાગે યજ્ઞ હતી જેમાં કામના સઘળા વર્ગના જાણીતા લોકો એ ટ્રાંસવાલના અનેક બાગોમાંથી

હાજરી આપી હતી. ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી નાના સીતા એ, પ્રીટોરીયા આંચના પ્રમુખ શ્રી રામલાલ મુલ્યુએ તેમજ અન્ય જાણીતી વ્યક્તિઓએ સ્વર્ગસ્થને અંજલી આપતાં મુકત કહે તેમની તારીફ કરી હતી. ધણી લોકો તરફથી પુષ્પાંજલી એ મોકલવામાં આવી હતી.

સ્વર્ગસ્થ શ્રી વ્યાસનું મુકામ સ્મારક તરીકે રાખવાની સુચના સ્વર્ગસ્થ જટાશંકર પ્રાણશંકર વ્યાસને સ્મરણ ભૂમીમાં અંજલી આપનારાં પ્રવચનોમાં જેવું સુચન થયું હતું કે સ્વર્ગસ્થના મહાનને કબ્રને તેના અતિહાસિક અગત્યના કારણે કામે મેળવી તેને મહાત્મા માંધીજીના એક સ્મારક તરીકે રાખવામાં આવવું જોઈએ. એ વસ્તુ જે બની શકે તેમ હોય તે ધણેજ પ્રશંસનીય મજારો અને અમારી યાત્રી છે કે યુનીયન માંથી તેમજ બહારથી પ્રીટોરીયાની મુલાકાતે જતા સઘળા લોકો તેની ધણેજ કદર કરશે. એ સુચનાને અપનાવવા આપણી જાહેર સંસ્થાઓ તેમજ સેવા બાંધ સંસ્થાને અમે હાર્દિક બલામણુ કરીએ છીએ.

શ્રી નાથાલાલ શામજી દેવશીને થયેલી ખોટ ડરબનની જાણીતી પેટી પ્રેસર્સ શામજી દેવશી એન્ડ સનના માલીક શ્રી. નાથાલાલ શામજીના માતૃશ્રી ગં. સ્વ. કમલબાઈનું લાંબી માંદગી બાદ ગયા રાત્રીવારે ૭૦ વર્ષની વયે પોપલર રોડ પર આવેલા તેમના મુકામે અવસાન થયું. સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા રાત્રીવારે સવારે સાડા દસ વાગે ફોટોમેનરના સ્મરણમાં યજ્ઞ હતી. કામના દિવસ અને ધંધાદારીઓને માટે પ્રતિકુળ વખત હોવા છતાં મોટી હાજરી યજ્ઞ હતી. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ એકના એક પુત્રને તેમજ પોત્રો પૌત્રીઓ અને બહેનના કુટુંબને શોક કરતાં મુકામ ગયા છે હજાર તેઓ ને થયેલી મહાન ખોટમાં ધીરજ અને હોંમત બક્ષે અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિર શાંતિ બક્ષે.

આભાર શ્રી અનંતરામ અને વસંતરામ વ્યાસ પોતાના પૂ પિતાશ્રી શ્રી. જટાશંકર પ્રાણશંકર વ્યાસના ૧૩ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૪ના રોજ થયેલ અવસાન પ્રસંગે હાજરી આપી અથવા તાર, ટપાલ કે ટેલીફોન દ્વારા આશ્રાસન આપી પોતાના દુઃખમાં ભાગ લેનાર સર્વે હોદી સ્વજન મિત્રોનાં તેમના

માતૃશ્રી તેમજ પોતાના તરફથી સહાય આભાર માને છે. - આ ઉપરાંત અલેક્ષિ ક્રિયા અમાઉ હોદુ સ્મરણમાં શોકસભાની વ્યવસ્થા કરનાર પ્રીટોરીયા ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ અને તે પ્રસંગે અંજલિ અર્પનાર હોદુ, મુસ્લીમ અને ખોળ નેતાઓના પણ તેઓ અત્યંત આભારી છે.

* * *

શ્રી. નાથાલાલ શામજી દેવશી

પોતાના પૂજ્ય માતૃશ્રીના દુઃખ અવસાન વખતે જે જે બાઇઓ તેમજ સંસ્થાએ મુખાંજલીઓ મોકલી હતી તેમજ દિલસોજીનાં સંદેશ મોકલ્યા હતા તેમજ બંને હાજર થઈ દિલાસો આપ્યો હતો અને સ્મરણ યાત્રામાં સામેલ થયા હતા તેઓ સર્વ નો પોતાની વતી તેમજ પોતાના કુટુંબીજનો વતી આ પત્રદારા હાર્દિક આભાર માને છે.

વિવિધ ખબરો

કસ્તુરબા ગાંધી સ્મારક હોલ ડ'ડીમાં રવીવાર તા. ૧૯ ડીસેમ્બર ના લખમજ બંધી જાતની ૮૦૦ માણસની મેદની સમક્ષ નવા કસ્તુરબા ગાંધી સ્મારક હોલનો પાયો સનાતન વેદ ધર્મ સભા તરફથી નખાયો હતો. શ્રી નથુ વિ. મોરાર જેઓ આ સભાના પ્રમુખ છે તેઓએ સ્વાગતનું બાળ્ય કયું હતું અને પછી શ્રી. વિદ્યે લાલાએ પ્રાર્થના કરી હતી. ધણી સંદેશોએ આવ્યા હતાં જેમાના એડમીનીસ્ટ્રેટર એફ નાટાલ નો અને બીજા ડાયરેક્ટર એફ એન્ડયુકેશનનો હતો. આ સંદેશોએ બી. વિદ્યે-વેડીસમીથ-નાંચ્યા હતાં. મી. એસ. ઝીલમીટ કે જેઓએ આ હોલ માટે ૨૦૦ ગીની બેટ ઓપી હતી તેઓની જાળખ પ્રમુખ તરફથી આપવામાં આવી હતી. ડ'ડીના મેયર ને તથા મેયરસને મી. અને મીસીસ ઝીલમીટને કુલથી બેન પુષ્પા મોરારને હરતે સ્વાગત કરાવવામાં આવ્યું હતું. શિલારોપણ મી. ઝીલમીટ ત્યાર બાદ કયું હતું. અને આભારનું બાળ્ય કયું હતું. મેયર વિગેરે બીજા વક્તાઓએ પણ સમમાનુસાર બાળ્યો કયો હતાં.

બંને તે કંઈક પ્રહણ કરવા વીનંતી કરી હતી. ત્યારબાદ અન્ય ચૂંટાયેલો એ તથા ભારત યુવક મંડળના સભ્યો એ પ્રસંગોચીત બાંધણો કયો હતા અને મંડળના પ્રમુખે એક ઠરાવ વાંચી સંબળાયો હતો તે સભા જનોએ ઉભા યજ્ઞ પસાર કર્યો હતો. કુમારીકા મંડળની બહેનો તરફથી પંડિતજીના કાર્યોની પ્રશંસા કરતો એક ભાવવાહિ મરજો ગાવામાં આવ્યો હતો. અંતમાં ભારતનાં પ્રયો દશાવતી શીલ્મનો કાર્યક્રમ સ્તુ થયો હતો જેવે મંડળના મંત્રીએ આભાર દર્શાવ્યા બાદ મેળાવડો બરખારત થયો હતો.

ડચ આબોકેને બેટ શ્રી. નેહરૂએ હોદ તરફથી એક હાથીનું બચ્ચુ એમરટરડમના બાળકો માટે મુમાં રાખકા બેટ ગોકરકયું છે. તે રખમી નવેમ્બરે ત્યાંના હાય કમીસનરે બેટ કયું હતું.

શિક્ષક જોઈએ છીએ હોદી, જુનરાતી, અને ઇંગ્લીશ શિખવી શકે એવો શિક્ષક ગ્રેડમરટાઉન (સા. આ.)ની જુનરાતી શાળા માટે જરૂર છે. આજે-ઇમ્બાનારે પોતાનો અનુભવ, શિક્ષણ, અને પોતાની સંપૂર્ણ માહિતી સાથે અરજી ઇંગ્લીશ તથા જુનરાતીમાં મંત્રી ઉપર તા ૧૫ દેસુઆરી ૧૯૫૫ પહેલા મળે તેમ કરવી. ઘર મક્ત મળશે. પગાર શું લેશે તે-પણ લખવું.

સરનામુ મંત્રી ગ્રેડમરટાઉન જુનરાતી શાળા, ૧૧ બાથર્સ સ્ટ્રીટ, ગ્રેડમરટાઉન. સા. આ.

જુનરાત પ્રેક્ષુ સંવત ૨૦૧૧ નું પંચાંગ કોમલ શી. ૫-૬ શરૂ થયું યુનીયનમાં પે. ૩ યુનીયન બહાર પે. ૬ મળવાનું ડેકાણું આ ઓરીસ 'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS..

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઈની કોમલ ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સધન રોડશીયા
૯ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હોલસેલ મશ્યન્ટસ એન્ડ હાથરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન રમ્સ. બ્લાન્કેટ્સ—મીઠી બાળકો માટે
નત નતનો માલ. તેમજ કેપીટીન ન્યોરવેટ સાડીઓ
નોનેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા મલામણુ છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિયાન અગર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર નગીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા શરે બેઠા અમારી મારફતે સુકર્મ કરો.

ઈન્ડીયા, આગ, ચેરી, હુલ્લડ, અક્ષરમાત, રેલેટ્વાસ, વિગેરેના વીગા અને
ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
બાબતોમાં કઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ સ્ટુડ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એફ એરટુ લીયા, થાઈસાયર
ઈનરચુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

બર્ગલરમુકની ફેલ્ડીંગ ગેટો

તમારી કુકાનના બારણા તથા બારી પર એવી રીતે ગોઠવી આપીએ
છીએ કે ઉઘાડતી વખતે એક બાજુ ઉપર ખસેડી મુકાય.

એ સિવાય બર્ગલરમુક સ્ક્રીન, મોટર ડ્રીમીંગ, સીટ રીપેર, સીટ કવર,
અપહોલ્સ્ટરિંગનું કામ કરીએ છીએ.

વધુ વિગત માટે મળો :

લીખાભાઈ ગોપાળ (કરબાવારા)

**110 Frederick Street,
Johannesburg.**

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે રેપેરલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડશીયાના કોઈ
પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટનસ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેનર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - હરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

હરબનનું ટકાઉ આદુ ૧૦ પેની રતલ, મીઠી કળીનું લસણુ
શી. ૧-૬ રતલ, અચાણા માટે કાચી કેરી શી. ૫-૦ ૧૦૦.

મપુરી અને શેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટલ મુદ્દા. ગોળ બારકોટ
શી. ૧૦-૬ ડગ્ગન; લાંબી અને રક્ષર બારકોટ શી. ૧૧ ડગ્ગન.

હમો ચોખા, ઠાળ વિગેરે દરેક નતની મોસરી અને મસાલા સખીએ
છીએ.

રોડશીયા, ન્યાસાવેન્ટ અને બલ્કચન કેંગોના આરટરો ઉપર પુરવું
ખાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ હદાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

બેડ્રૂમ છુટ, ડાઈનીંગરૂમ છુટ, વોઈટરોમ, ડરેસીંગ એસ્ટ,
સાઈલ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તાંબુ કીકાપત
ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા સુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈ-
યાર રહે છે. માન રોકકા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

દીવાળી બાદ મળેલા નવીન પુસ્તકો

લાવમાં ખાસ ઘટાટો કરવામાં આવ્યો છે. વહેલો તે પહેલો.	શા. રૂ.
(૧) ચરિત્ર રત્નો ભાગ. ૧-૨	૨૨ ૬
(૨) રસીલાલું રસોઈ	૧૩ ૬
(૩) ભક્તવદ્ગીતા	૪ ૯
(૪) નવગ્રહ વિધાનકું (મહોની શાન્તી માટે)	૪ ૯
(૫) સોળ સોમવારની કથા	૨ ૬
(૬) શીવ ખાવંતીની ખ્વાસ્ટર કાસ્ટ મુર્તિ (૨૮તમે માટે)	૧૫ ૬
(૭) સત્યનારયણની કથા	૨ ૬
(૮) ચંડી પાઠ	૫ ૬
(૯) દેવ દેવીઓનો આરતી ચાઈ (હિંદીમાં)	૩ ૯
(૧૦) નકશાઓ, હિંદુસ્તાન અને પાકિસ્તાન હુદા નકશાઓ	૫ ૦
(૧૧) નાની નાની નવલીકાઓ પાંચનો સેટ.	૧૦ ૬

અમદાવી ચંદા, મન્ડલાલા, મારી પાડેશણ, ચતુરભાણીના પરાક્રમે, સાદસ કથા, યુદ્ધી સાગર, ગંગો પરણાવ્યો વિગેરે

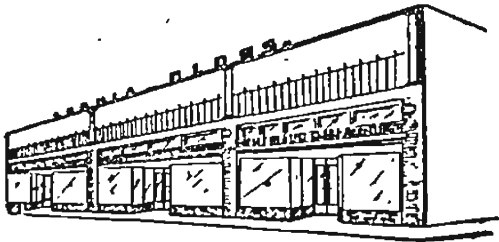
Obtainable from:

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**
(Corner Grey & Lorne Streets)
**286 Grey Street,
Phone: 26070.
DURBAN.**

K.M. Lodhia

JEWELLERS

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ ફેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી ફેબ્રેખ નીચે અમને અપાયક્ર કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

રેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અંગોડા, સાડીની પીન, વીરી બકકત એરોંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

સોપારી સાથે ખાવાના માન
પાનનો એડર મોકલતી વખતે ઉગાડનાર
ને પરખાઈ લખતાં નહિ ચુકશે.

કોઈ પણ ભતના અને કોઈ પણ જથામાં
હોલસેલ ભાવે.

આખું વર્ષ પુરા પાડીશું.

અજમાવી ખાત્રી કરી જુઓ.

નીચેના શીરનામે લખવાનું નહિ ચુકશે :

**COTTON LANDS BETEL LEAVES GROWERS CO.,
P. O. Box 7,
VERULAM, NATAL.**

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ એન્ડ કનેકા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમે સત્તાવાર એજન્ટ છીએ
કપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વિશ્વ અદાલતની કેપ એન્ડ ગ્રુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીપાર્ટમેન્ટ
ના સરકાર તરફથી નીમણેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી સાબન્ટરકાર છીએ
તેમજ અત્રેની ઈમિગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ ભતનું કામકામ વિના વીલંબ
ત્વરિત અતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

જોઈએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ

પહોંચતાં કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
બધું વિગતો માટે લખો :

THE

**BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA NATAL.